



Pārdomu un mīlestības laika gaidās...

Briežuciemā. Rokdarbu darbnīcas "Atspole" meistas (foto) nešaubās, ka, darot ikvienu darbu, jāvalda labām domām.

Edgars Gabranovs

Šonedēļ, šķiet, ikvienai rokdarbniecei ir darba pilnas rokas, jo jau šo svētdien iedegsim pirmo svecīti Adventes vainagā. Atbildot uz jautājumu, kas jāņem vērā, darinot vainagu, darbnīcas "Atspole" rokdarbnieces smeļ, ka vissvarīgāk, lai virmo labas domas, tostarp smaidi. "Laikā, kad vēl izgatavoju vainagu Šķilbēnu baznīcai, man iedeva konkrētus materiālus, bet mājās sveču krāsa ir katra paša ziņā," spriež Elita Bukša. "Cik zinu, tad Pūķa gadam piemērotas zaļās sveces," smaidot piebilda Skaidrīte Pakalnīte.

Kādreiz Adventes sveču krāsai patiesi piešķīra lielāku nozīmi nekā šodien. Piemēram, kāds brīnīsies, bet tradicionālā Adventes vainagā jābūt nevis baltām vai sarkanām, bet gan rozā un violetām svecēm. Turklāt violetām jābūt trīs svecēm un tikai vienai – rozā. Pirmajā adventē aizdedzina violeto sveci. Šī svece ir cerības jeb Glābēja (Kristus) nākšanas pasaulē simbols. To mēdz dēvēt arī par Praviša sveci, jo saskaņā ar Veco Derību tieši pravieši paredzēja Jēzus dzimšanu un gaidīja to. Arī Otrajā adventē tiek aizdedzināta violetā svece, tikai šoreiz tā simbolizē ticību. To sauc arī par Betlēmes sveci, atgādinot par ceļu, ko Marija un Jāzeps savā ticībā mēroja līdz Betlēmei. Trešajā adventē pienāk laiks rozā jeb Gana svecei. Tā ir liksmības

simbols un atgādina par prieku, ko izjuta gani, kad uzzināja par Glābēja ierašanos pasaulē. Pēdējā svētdienā pirms Ziemassvētkiem tiek aizdedzināta beidzamā violetā svece – miera simbols. To dēvē arī par Eņģeļu sveci, jo tieši eņģeļi caur dziesmu nesa miera vēsti par Jēzus dzimšanu. Jāpiebilst, ka Adventes vainaga vidū var ievietot arī baltu sveci, kas simbolizē tīrību, šķīstību un nevainību, un to dedzina pašā Ziemassvētku vakarā.

Un kā ar zaļām svecēm? Tās, kā liecina sociālajos tīklos pieejamā informācija, ļauj pielabināties nākamā gada simbolam – Zaļajam Koka Pūķim. Lai kā arī tur būtu vai nebūtu, Laima Ločmele atgādina: "Vispirms jāgatavo vainaga pamatne, pēc tam var rotāt, kā sirds kāro. Vainags jādarina ar mīlumu, ar svētku sajūtu, ar gaišumu. Kā kļūt labākiem? Skatieties ar cerību nākotnē." Elita Bukša, spriežot par Adventes vainagiem, profesionāli pārjautāja, vai interesē tehniskā puse? "Visi vainagi, kas liekami uz galda vai, piemēram, arī uz galvas Jāņos, jādarina pulksteņa rādītāja virzienā. Sēru vainagi – pret sauli," paskaidroja Elita. Savukārt Skaidrīte Pakalnīte zināja teikt, ka, darinot vainagu, cilvēkam jābūt mierīgam, kā jau tas pieklājas Ziemassvētku gaidīšanas laikā. Rokdarbnieču teikto apstiprina Briežuciema tautas nama vadītāja Zita Mežale: "Nevajag iespringt globālās problēmās. Vispirms sakārto savu māju, pēc tam ej kārtot pasauli. Lai valda satiecība, esiet labestīgāki!"

Foto - A.Kirsanovs

Nākamajā
Padugumā

● **Kāda ir mīlestības recepte?**
Godinās Zelta pārus

● **Lai mazinātu stresu un paaugstinātu izslaukumu**
Mūzika lopiem

Aicina uz Biznesa sarunām

7.decembrī no plkst. 10.00 līdz 14.00 Balvu muižas jaunajā konferenču zālē (Brīvības ielā 47, Balvos) Ziemeļlatgales Biznesa un tūrisma centrs aicina uz satikšanos Balvu novada uzņēmējus tradicionālajā pasākumā "Biznesa sarunas Balvu muižā". Lekcijas tēmas: eksporta stratēģija, tās īstenošana un kur tajā ir interneta pārdošana; mērķa tirgus un klients – internetā tas pats vai cits, kā noformulēt, izziņāt; interneta pārdošanas platformas – pieejamība, noteikumi, īpatnības; līdzsvars starp tradicionālo pārdošanu un interneta platformām; piemēri, pieredze, atsauksmes; jautājumi un atbildes.

Nosaka parakstu vākšanas vietas

Lai nodrošinātu parakstu vākšanu tautas nobalsošanas ierosi-

nāšanai par apturētā likuma "Grozījumi Notariāta likumā" atcelšanu, Balvu novada domes sēdē noteica parakstu vākšanas vietas tautas nobalsošanas ierosināšanai par apturētā likuma "Grozījumi Notariāta likumā" atcelšanu: Balvu novada pašvaldības administrācijas ēkā – Bērzpils ielā 1A, Balvi; Viļakas pilsētas pārvaldes ēkā – Abrenes ielā 26, Viļaka.

Sacentīsies futbolisti

2.decembrī plkst. 10.00 Balvu sākumskolas sporta zālē sāksies Balvu novada atklātais čempionāts telpu futbolā. Pirmie laukumā dosies komandas "Balvu Sporta centrs" un "Zidāni". Spēles turpināsies arī 3.decembrī.

Īsziņas



Lasītāja ierosināts temats

Priekšsēdētājam smieklī nenāk

Iebraucot Balvos, vairākās vietās var redzēt jaunus ceļa zīmju uzrakstus divās rakstu valodās, kas parādījušies aizvadītajā nedēļā. Jau aizvadītajā piektdienā laikrakstam "Vaduguns" nācās uzklaušit telefoniskus signālus no lasītājiem, kuri pauda izbrīnu un neizpratni par šo faktu, jautājot, kas par to iepriekš zināja un kas pieņēma lēmumu uzrakstu maiņai?

Fakts izbrīnī, jo arī Balvu pilsētas pārvalde un ne visi domes deputāti nav zinājuši par jaunajām ceļa zīmēm. Balvu pilsētas pārvalde nav tikusi informēta par jauno ceļa zīmju uzstādīšanu, lai gan uzskata, ka būtu bijis vērts to apspriest, lai nodrošinātu pilnīgu koordināciju un sapratni. Pārvalde arī noskaidrojusi, ka gar valsts autoceļiem sāk uzstādīt ceļa zīmes lībiešu un latgaliešu rakstu valodā. Vietas, kur tiek uzstādītas šādas ceļa zīmes, izvēlējusies darba grupa, kurā darbojas Satiksmes ministrijas, Tieslietu ministrijas, Valsts valodas centra un VSIA "Latvijas Valsts ceļi" pārstāvji.

Sanākusi cepšanās

Tikmēr sabiedrība pamatīgi sašūmējusies un pauž dažādus uzskatus.

✓ Balvu iedzīvotāja jau piektajā paaudzē EVA SMIRNOVA komentārā saka: "Mīlu savu pilsētu Balvus vairāk par jebkuru vietu uz pasaules! Latviešu vēsturisko zemju likums sākas un pamatojas ar ļoti skaistiem vārdiem "Latviešu nācījas saliedēšanās...", rezultātā apvienojās latviešu vēsturiskās zemes. Un likumam ir mērķis "veicināt latviešu vēsturisko zemju iedzīvotāju kopējo apziņu...". Tātad *cepiens* sociālajos tīklos nav veltīgs. Nedz saliedēšanās, nedz kopēja apziņa īsti nesanāk, jo nedz Balvu pilsētas iedzīvotāji (tāda sīka vienība), nedz Balvu pilsētas pārvalde (tomēr administrācija) nav informēta par minētā likuma iedzīvināšanu. Tā sakot, – kam apspriest to, kas ar likumu noteikts.

Esmu latgaliene un lepojos ar cilvēkiem, kuri ikdienā kopj latgalisko kultūrvēsturisko vidi, nebaidos no latgaliešu valodas ne apzināti, ne zemapziņā. Taču ir dusmas, vai tiešām vienīgais veids, kā sasniegt likuma mērķi, būtu samainīt uzrakstus pie iebraukšanas pilsētā? Un darīt to bez apspriešanas un iedzīvotāju informēšanas! Varbūt šo naudu varēja izmantot, organizējot un finansējot fakultatīvas nodarbības latgaliski? Vai tādā veidā likums neiedzīvotos labāk?"

✓ Savukārt Balvu Dzimsarakstu nodaļas vadītāja SVETLANA NOVIKA skaidro, ka Valsts valodas likuma 5.pants nosaka, ka "ikviena cita Latvijas Republikā lietota valoda, izņemot lībiešu valodu, šī likuma izpratnē ir uzskatāma par svešvalodu". Jā, protams, 4.panta (4) daļa noteic, ka valsts nodrošina latgaliešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida saglabāšanu, taču paliek jautājums, vai Balvu pilsētai, kurā ar maziem izņēmumiem saziņa notiek valsts valodā, bija nepieciešams uzstādīt šādu zīmi? Sveta pārliecināta, ka nē.

✓ Citi saka, ka tikai no mums pašiem ir atkarīgs, vai latgaliešu valodai būt. Lai gan Balvu pilsēta ir samērā nelatgaliska, tomēr, ņemot vērā, ka tā atrodas Latgalē, šāds uzraksts būtu vietā. Bez tam, – ja visām pārējām Latgales pilsētām nosaukumi būs arī latgaliešu valodā, tad Balviem arī lai ir.

Kad pienāks tāds laiks

Savu redzējumu konkrētajā jautājumā aicinājām izteikt **Balvu novada domes deputāti SANDRU KINDZULI**. Viņas viedoklis.

– Lai kāds mani nenosauktu par pilnīgu tumsu vai neprofesionāli šajā jautājumā, es pat baidos izteikties, kādas ceļa zīmes, pilsētas nosaukumi tad ir sākti uzstādīt Balvos un citās Latgales apdzīvotajās vietās. No profesionāļiem dzirdu un presē lasu, ka uzstāda ceļa zīmes latgaliešu rakstu valodā. Sekojot līdz neskaitāmām diskusijām sociālajos tīklos, secinu, ka daudzi piesauc arī vēsturiskos nosaukumus. Tad vēsturiskos nosaukumus vai latgaliešu valodā? Kopš savas dzimšanas ģimenē, draugu pulkā, ar kaimiņiem, radiem runāju tikai un vienīgi latgaliski. Skolā, sabiedriskās vietās, lielākoties visur citur ārpus sava Bērzpils pagasta – latviski. Katram mums tā latgaliešu valoda ir savādāka. Skaista un neatkārojama. Esmu dzirdējusi neskaitāmus komplimentus no līdzcilvēkiem, ka nekur citur latgaliešu valoda tik skaisti neskan kā Bērzpili. Kādam citam tā skanīgāka šķiet Viļakas, Ludzas vai Preiļu pusē. Daudzi jautājumi un nesaprašana, vismaz manī, ir no tā, ka es nepārzinu latgaliešu rakstu valodu. Tomēr nevaru saprast, kā apdzīvoto vietu nosaukumi vienā valodā var skanēt un būt uzrakstīti dažādi. Taču ar Balvi un Bolvi man ir skaidrs. Latviski un latgaliski raksta un izrunā vienādi, šķiet, arī vēsturiskais nosaukums sakrīt, bet ar citiem vietu nosaukumiem tik viennozīmīgi nav.

Ja man jautā, vai mēs, kā deputāti, zinājam par šo faktu? Teikšu – nē. Varbūt kāds teiks, ka nelasām likumus un nesekojam līdz Latgales starpkongresu materiāliem! Ne man, ne arī lielākai daļai sabiedrības, domāju, tā nav ikdienas lasāmviela pirms iemigšanas. Pilnīgi normāli, ka cilvēki, kuri ikdienā nenodarbojas ar šādu jautājumu risināšanu, nav lietas kursā par daudz ko. Tāpēc nebūtu bijis par skādi ar Latviešu vēsturisko zemju likuma konkrētiem īstenošanas soļiem un laika grafiku iepazīstināt arī pašvaldību pārstāvjus un iedzīvotājus. Arī jautājums, kas skar valodu, daudz plašāk un detalizētāk būtu jāskaidro sabiedrībai. Kaut kā uzspiešana vai noliegšana nekad nav novedusi pie laba. Viens no Vēsturisko zemju likuma mērķiem ir "veicināt latviešu vēsturisko zemju iedzīvotāju kopējo apziņu, identitāti un piederību Latvijai". Šeit es vēlos likt uzsvāru uz vārdu KOPĒJU. Tas, ka vienam šīs ceļa zīmes šķiet bezgala skaists notikums, otriem – vesela katastrofa, liecina, ka līdz kopējai apziņai mums vēl ir tālu.

Manuprāt, cilvēkos lielāko protestu un neizpratni radīja tas, ka šķietami tiek pārsauktas apdzīvotās vietas. Taču tā nav – vienkārši nosaukumi tiek uzrakstīti divās valodās. Redz, cik daudz jautājumu un pārdomu radies man, komentējot šo situāciju. Pilnīgi normāli, ka līdzīgi jūtas arī citi mūsu pilsētas vai novada iedzīvotāji.

Vēl mani nepamet sajūta, ka šobrīd cilvēki tiek iedalīti kategorijās – "īstenie latgalieši" un "ne visai īstie". Mums visiem kopā ir ļoti daudz veicamo darbu, lai ikviens no mums varētu teikt: "Jā! Latgale ir labākā vieta mūsu valstī, lai te dzīvotu, strādātu, veidotu ģimenes, skolotu bērnus un skaisti sagaidītu savas vecumdienas." Kad tāds laiks pienāks, uzraksti, ceļa zīmes, valodas lietojums pašakumos un uz ielas mums visiem kļūs pašsaprotams.



Gan latviski, gan latgaliski. Tagad arī pilsētas vārds ceļa zīmēs būs lasāms divējādi. Būtisks pavērsiens ceļā uz to bijis Saeimā pieņemtais Latviešu vēsturisko zemju likums kultūrvēsturiskās vides un identitātes saglabāšanai un attīstībai.

Varbūt tikai kašķejamies?

Viedoklis katram var būt savs. Izskatās, ka šoreiz lielākais *cepiens* par to, ka iepriekš nav bijusi informācija, nav notikušas sarunas un viedokļu apmaiņa un iedzīvotājiem uzrakstu nomaiņa jāpieņem kā fakts. Varbūt tas izskatās arī pēc kašķa, kā to nosaukusi ZITA MEŽALE no Briežuciema. Viņas uzskats: "Ai, ai, cik kašķīga tauta tomēr esam! Par ceļa zīmi tāda cepšanās, laikam jau jēdzīgāka nav ko darīt! Esmu latgaliene pēc piederības un sirdi, bet latgaliski pareizi rakstīt nemāku. Ikdienā runāju gan latgaliski, gan latviski. Ja cilvēkam ir ko citu darīt, ceļa zīme netraucēs."

Nepatikama trobele

Ko par to visu saka Balvu novada domes priekšsēdētājs SERGEJS MAKSIMOVŠ?

Viņš saka, ka Latgalē konkrēto jautājumu virzījis politiskā partija "Latvijas Reģionu apvienība", kas 14. Saeimas vēlēšanās iesaistījās apvienībā "Apvienotais saraksts". No šo politiku puses viņam saņemta arī pirmā informācija. Taču pirms tam ne Balvu pilsētas pārvalde, ne novada dome un vadītāji, nedz arī atbildīgais speciālists par ceļiem – Jānis Bubnovs – par ceļa zīmju maiņu neko nav zinājuši. Sazinoties ar VSIA "Latvijas Valsts ceļi", priekšsēdētājs noskaidrojis, ka tas ir Kultūras ministrijas projekts, kas notiek Latgalē un Kurzemē. Tāpēc savos īpašumos "Latvijas Valsts ceļi" arī uzstāda jaunas ceļa zīmes, uzskatot, ka par to nekas nav jāinformē vai jāsaprot.

S.Maksimovs atzīst, ka šādā situācijā jūtas mulsināts. Saskaņojumam tomēr vajadzēja notikt. Par to viņš adresē lielu "Kāpēc?" Reģionu apvienībai. Kāpēc par to nezināja novada domes vadība?

Redzot iedzīvotāju *šūmēšanos* sociālajos

tīklos, S.Maksimovs šī fakta sakarā tomēr saskata zināmu provokāciju. Viņš saka: "Ir sašutuši vieni un neapmierināti otri. Un sašutums var izpausties neiecietībā vienam pret otru, pat aizejot visai tālu. Par ko ir stāsts piemums? Vai Balvi atrodas Latgales reģionā: jā vai nē? Vai šeit ir iedzīvotāji, kuri ikdienā kā sarunvalodu lieto latgaliešu valodu? Skaidrs, ka diskusija par šādu ceļa zīmju uzstādīšanu nav vajadzīga Vidzemē vai kaimiņos, Gulbenes novadā. Ja man būtu iepriekš jautāts, teiktu, ka kādreiz varam uzstādīt šādas ceļa zīmes, bet patlaban Balvu pilsētai nav īstais laiks. Ņemšanās jau bija ar novada uzrakstu, kad tikām līdz pat prezidentam, liekam mierā pilsētu. Bet Reģionu apvienība virza cauri šos jautājumus, te var piesaukt arī Zaļo partiju. Pēc tam saņemta trobele."

Paņemsim tūrisma marketingu: ko varam izcelt konkurencē ar citiem Latvijas novadiem mūspusē kā īpašu? Varbūt to, ka Balvi Latgalē kā pilsēta ir brīva no latgaliešu valodas? Brauciet uz šejieni, jo te nav latgaliešu valodas! Tāda stratēģija var būt."

Kā situācija ar jaunajām ceļa zīmēm, kur pilsētas uzraksts ir divās rakstu valodās, var izvērsties? S.Maksimovs saka, ka kāds deputāts izteicis priekšlikumu sasaukt pat ārkārtas sēdi. Taču – kādu jautājumu tad skatītu, kāds būtu tā formulējums? Partiju priekšvēlēšanu programmās taču lasāms, ka tās atbalsta latgaliskumu. Bez tam ir likums, kas jāpilda. S.Maksimovs jautā: "Kādā veidā šī zīme pazemo?"

Lai vai kā, Sergejam Maksimovam smieklī nenāk. Sarunā laikrakstam viņa izskanēja pat zināms izmisums, sakot: "Kā cilvēki, savu politisko mērķu vadīti, tā var uzvesties? Neviens nezina, un tad pirmais uzzina Reģionu apvienības partijas pārstāvis! Vai tā ir tikai sakritība?"



Foto - S. Gūgāne

Ziemas pasaka. Gada nogali daba krāso baltos toņos. Skaistā dabas ainava neienāk mājās, tomēr, šķiet, ir iespējams, ka līdz ar balto sniega segu arī sirdis un domas kļūst baltākas... Ik pa laikam laukā iemirdzas kāds saules stariņš vai vizuļojot nokrīt balta sniegpārslīņa, kas it kā spēlējoties aicina uz pārdomām un ieklausīšanos sevī un citos. Ikdienas steiga un troksnis brīžam neļauj apstāties un pabūt vienatnē ar domām par būtiskām un svarīgām lietām. Cilvēks dažkārt ir mantas un varas vergs, kurš rauš un grābj tik, cik kurā brīdī ir dots. Attiecībās pazūd sirsnība un iejūtība, arī cilvēcība. Viegļāk un ātrāk ir ļauties egoismam, naidam, aizvainojumam..., piemirstot par iejūtību, piedošanu, labestību... Un par tiem, kuriem šajā dzīvē ir mazāk dots. Viegļāk ir nosodīt vai izlikties neredzam. Šķiet, ja cilvēkam ir kas dots, tad viņam ir jāprot arī dalīties. Ne tikai ar mantu, bet arī ar padomu, labu vārdu un atbalstu. Tur, augšā, iespējams, labie darbi summējas, tomēr, kamēr dzīvojam šeit, mums ir dota iespēja saredzēt, šadzirdēt, palīdzēt... Un visgrūtāk ir ieraudzīt un palīdzēt tiem, kuri ir līdzās...

Šo svētdien, 3. decembrī, Adventa vainagā iedegsim pirmo sveci. Adventa laiks ir četru nedēļu periods pirms Ziemassvētkiem, kad lūgšanā un pārdomās gatavojam savas sirdis Kristus dzimšanas svētkiem. Svētīgu svētku gaidīšanas laiku!

Krīt balti sniegi
Kā solījums,
Ka viss labi būs:
Apsnigs skumjas
Un izmisums,
No Dieva debesīm
Svētība līs,
Ļaužu sirdīs
Atdzims prieks,
Jaunā cerība plauks,
Visas bailes
Un pārpratums
Izirs kā pelēks tvaiks.
No debesīm laižas
Visbaltākais sniegs –
Dvēselēs
Cerība snieg,
Debesu ārēs
Spēlētais
Eņģeļu brīnišķais
Miers,
Dievs zina,
Ko vajag
Šai pasaulei,
Ko cilvēki lūdz,
Pie Jēzus kājām
Krituši,
Tie jaunu dzīvību
Lūdz...
Krīt balti sniegi
Kā solījums,
Caur Vārdu
Ko devis mums Tēvs,
Lai katrs,
Kurš mīt
Plašā pasaulē,
Nekad nejutās
Viens,
Lai mīlestība
Kā gaisma līst
No Viņa Debesu ārēm,
Un katra dvēsele
Baģāta top
No šīs gaismas
Pārpārēm!
Amen!

INTA NAGLA

Saruna ar prāvestu

Lai vairāk ir labā apkārt un cilvēku sirdīs!

Ar viņu saprotas liels un mazs, jauns un vecs, viņā ieklausās un viņu ciena. Pie viņa pēc padoma vai vienkārši laba un iedrošinoša vārda dodas no tuvienes un tālienes. Pēc sarunas vai apmeklēta dievkalpojuma, ko vadījis Bērzu, Augustovas, Krišjāņu un Rugāju Romas katoļu draudžu prāvests OĻĢERTS MISJŪNS, cilvēki aiziet ar tīrākām domām un gaišāku sirdi.

Mūspuses draudzēs prāvests kalpo kopš 2007. gada. Par šiem gadiem O. Misjūns saka, ka ir piedzīvoti prieka un pacēluma brīži, kā arī skumju un satraukuma dienas: "Priesteris ir tāds pats cilvēks kā visi, kuram arī ir savi pārdzīvojumi, sāpes un bēdas. Ļoti lielu palīdzību, prieku un atbalstu dod labi cilvēki, kas ir apkārt." Valsts svētkos viņš saņēma Balvu novada domes Atzinības rakstu par ilggadēju un nozīmīgu veikumu Balvu novada katoļu draudžu nostiprināšanā un laicīgās un garīgās varas sadarbības attīstībā. Vai bieži ir jāsaka labi vārdi? "Jā, ir jāsaka labi vārdi, jo tie dod spēku darboties un kalpot cilvēkiem," uzskata prāvests. Tas, kā iedzīvotāji apmeklē baznīcas, lielā mērā raksturo draudzes un prāvesta savstarpējo sapratni. Pie priesterlaulāties un kristīt bērņus brauc cilvēki arī no tālākām vietām. Cilvēki joprojām dibina ģimenes un dzimst bērņi, lai arī plašsaziņas līdzekļos bieži izskan, ka ar demogrāfiju paliek tikai sliktāk. "Pēdējos gados ir palicis mazāk laulību, kristības vēl ir, bet pirmo vietu, protams, ieņem bērņu ceremonijas," atklāj O. Misjūns.

Dievkalpojuma apmeklējums cilvēkiem saistās ne tikai ar Dieva vārdiem, ko dzird no priesterla, bet arī ar vienkāršām un cilvēcīgām lietām. Ikdienā ļaudis dažkārt mēdz aizmirst par būtisko un vērtīgo, un priesterla vārdi, šķiet, vienmēr izskan īstajā laikā un vietā. Uz jautājumu, kā rodas pareizie vārdi, kas ikvienam ļauj justies labāk, būt sadzirdētam un saprastam, skan atbilde: "Tā ir Dieva dāvana, un, ja priesteris sludina autentisko Kristu, tad cilvēki ieklausās un tic, ka Dievs viņus mīl." Liela nozīme saziņā un sapratnē ar draudžu pārstāvjiem

ir ne tikai priesterla rakstura iezīmēm, bet arī tiem cilvēkiem, kuri bijuši viņa skolotāji. Par savu dzīves skolotāju vismaz pašā sākumā O. Misjūns sauc vecmāmiņu, tad sekoja skola un Rīgas garīgais seminārs. Priesteris regulāri apmeklē arī laicīgos pasākumus, piemēram, dzied korī un ir piedalījies Dziesmu svētkos, ir klātesošs skolu dzīvē – Zinību dienā, izlaidumā u.c. Ko gūst, piedaloties šajās aktivitātēs? "Esot pasākumos kopā ar daudziem cilvēkiem, gūstu kopā būšanas prieku. Esmu tuvāk cilvēkiem, vairāk iepazīstu draudžu bērņus un jauniešus, un viņi – mani." Gandrīz katru mēnesi prāvestam sanāk aizbraukt uz savu dzimto pusi, jo priesteriem ir tikšanās Aglonā – Latvijas sanktuarijā.

Draudzes, kā ierasts, rūpējas par baznīcām. Runājot par darbiem un remontiem dievnamos, prāvests skaidro: "Dievnamam, kas ir celti ar cilvēku rokām un kur mājā dzīvais Dievs, prasa cilvēku palīdzību. Draudžu cilvēki tiešām cenšas un rūpējas par baznīcām. Ar saziņotajiem līdzekļiem, pašvaldības atbalstu un projektiem ir daudz izdarīts baznīcu sakopšanā un uzturēšanā, taču daudz vēl jāpaveic. Bērzu dievnamam ir vajadzīgs liels fasādes remonts, savukārt Rugāju dievnamam ir jāsakārto zemes lietas un tad var domāt par tālākiem plāniem." Tuvojoties gada nogalei, steidzam iesāktos darbus un sakām cits citam labus vārdus. Prāvests lasītājiem saka, lai nebaidās, jo Dievs ir ar mums, un aicina būt savās sirdīs tuvākiem Viņam. Pamazām gatavojamies Ziemassvētkiem, cenšamies sarūpēt dāvanas savējiem. Ko prāvests vēlētos saņemt dāvanā Ziemassvētkos? "Cilvēkmīlestību vienam pret otru. Lai cilvēki vairo labo sev apkārt un savās sirdīs nedod vietu ļaunumam. Lai ir stipri savā ticībā ne tikai Adventa, Ziemassvētku, Lieldienu laikā, bet visu gadu! Lai Dievs mūs sargā no kara šausmām un to nekad nenāktos piedzīvot mūsu Latvijai! Tā būtu vislielākā dāvana un kvēlākais sapnis," uzskata prāvests.



Foto - no personīgā arhīva

Prāvests. "Tuvojas Adventa laiks, kas mums dāvā jaunas iespējas un cerību. Katram ticīgajam Adventa laikā vajadzētu izsūdzēt grēkus, lai sagatavotu vietu mūsu sirdīs, kurās vēlas piedzimt Kristus Kungs," atgādina O. Misjūns.

Lappusi sagatavoja A. Socka

Dievkalpojumi decembrī

KATOĻU DRAUDZĒS

Balvos – 1. decembrī – mēneša 1. Piekdiena, Sv. Mise plkst. 7.30; 3. decembrī – Adventa I svētdiena (mēneša pirmā svētdiena), Sv. Mise plkst. 8.00 un Sv. Mise plkst. 12.00 (beigās Jēzus Sirds dievkalpojums); 8. decembrī – V. J. Marijas Bezvainīgā Ieņemšana (obligātās svinības), Sv. Mise plkst. 12.00 un plkst. 18.00 (šodien atļauts lietot gaļas ēdienus); 10. decembrī – Adventa II svētdiena, Sv. Mise plkst. 8.00 un 12.00; 17. decembrī – Adventa III svētdiena, Sv. Mise plkst. 8.00 un plkst. 12.00; 24. decembrī – Adventa IV svētdiena un Kristus Dzimšanas Svētku Vigīlija, Sv. Mise plkst. 8.00, Sv. Mise plkst. 12.00 un Vigīlijas Sv. Mise plkst. 18.00; 25. decembrī – Kristus Dzimšanas Svētki, Sv. Mise plkst. 8.00; 26. decembrī – II Ziemassvētki (Pirmmoceklis Sv. Stefans), Sv. Mise plkst. 12.00 (svētība auzām); 27. decembrī – Sv. Jānis, Apustulis un Evaņģēlists, Sv. Mise plkst. 7.30 (šodien svēta sauso vīnu un sulas); 31. decembris – Sv. Ģimene – Jēzus, Marija un Jāzeps, svētki, Sv. Mise plkst. 8.00 un plkst. 12.00.

Oblātes var saņemt pēc Sv. Misēm pie priestera.

Balvu pansionātā – 1. decembrī – mēneša 1. Piekdiena, Sv. Mise plkst. 11.00.

Šķilbēnos – 3. decembrī – Adventa pirmā svētdiena (svētīsim Adventa vainagu, oblātes) plkst. 10.00; 8. decembrī – Vissv. Jaunavas Marijas Bezvainīgas ieņemšanas svētki plkst. 18.00; 10. decembrī – Adventa otrā svētdiena plkst. 10.00; 17. decembrī – Adventa trešā svētdiena plkst. 10.00; 23. decembrī – Adventa ceturtais svētdienas Vigīlija plkst. 18.00; 24. decembrī – Mūsu Kunga Jēzus Kristus Dzimšana, svētku Vigīlijas Mises plkst. 17.30; 25. decembrī – Mūsu Kunga Jēzus Kristus Dzimšana plkst. 10.00; 26. decembrī – Svētais Stefans, Pirmmoceklis (svētīsim auzas) plkst. 10.00; 27. decembris – Svētais Jānis, Apustulis un Evaņģēlists (svētīsim vīnu un sulas) plkst. 18.00; 31. decembrī – Svēta Ģimene – Jēzus, Marija, Jāzeps plkst. 10.00; 1. janvārī – Vissv. Jaunava Marija, Dieva Māte plkst. 18.00; 6. janvārī – Kunga Epifānija – Kunga Parādīšanās svētki (svētīsim kritu, vīraku un dārgmetālus) plkst. 10.00; 7. janvārī – Kunga Kristīšana plkst. 10.00.

Baltinavā – 3. decembrī – Adventa pirmā svētdiena (svētīsim Adventa vainagu, oblātes) plkst. 12.00; 8. decembrī – Vissv. Jaunavas Marijas Bezvainīgas ieņemšanas svētki plkst. 12.00; 10. decembrī – Adventa otrā svētdiena plkst. 12.00; 17. decembrī – Adventa trešā svētdiena plkst. 12.00; 23. decembrī – Adventa ceturtais svētdienas Vigīlija plkst. 12.00; 24. decembrī – Mūsu Kunga Jēzus Kristus Dzimšana, svētku Vigīlijas Mises plkst. 20.00; 25. decembrī – Mūsu Kunga Jēzus Kristus Dzimšana plkst. 12.00; 26. decembrī – Svētais Stefans, Pirmmoceklis (svētīsim auzas) plkst. 12.00; 27. decembris – Svētais Jānis, Apustulis un Evaņģēlists (svētīsim vīnu un sulas) plkst. 9.00; 28. decembrī – Sv. Nevainīgie Bērniņi, Mocekļi (svētība maziem bērniem) plkst. 18.00; 31. decembrī – Svēta Ģimene – Jēzus, Marija, Jāzeps plkst. 12.00; 1. janvārī – Vissv. Jaunava Marija, Dieva Māte plkst. 12.00; 6. janvārī – Kunga Epifānija – Kunga Parādīšanās svētki (svētīsim kritu, vīraku un dārgmetālus) plkst. 12.00; 7. janvārī – Kunga Kristīšana plkst. 12.00.

Tilzā – 3. decembrī – Adventa pirmā svētdiena (svētīsim Adventa vainagu, oblātes) plkst. 14.30; 10. decembrī – Adventa otrā svētdiena plkst. 14.30; 17. decembrī – Adventa trešā svētdiena plkst. 14.30; 24. decembrī – Mūsu Kunga Jēzus Kristus Dzimšana,

svētku Vigīlijas Mises plkst. 14.30; 25. decembrī – Mūsu Kunga Jēzus Kristus Dzimšana plkst. 14.30; 26. decembrī – Svētais Stefans, Pirmmoceklis (svētīsim auzas) plkst. 14.30; 31. decembrī – Svēta Ģimene – Jēzus, Marija, Jāzeps – plkst. 14.30; 1. janvārī – Vissv. Jaunava Marija, Dieva Māte plkst. 14.30; 6. janvārī – Kunga Epifānija – Kunga Parādīšanās svētki (svētīsim kritu, vīraku un dārgmetālus) plkst. 14.30; 7. janvārī – Kunga Kristīšana plkst. 14.30.

Bēržos – 3. decembrī – mēneša I svētdiena, Adventa I svētdiena (tiksvēti līdzī paņemtie Adventa vainagi un sveces) plkst. 9.30; 8. decembrī – Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgā Ieņemšana, Svētku diena plkst. 11.00; 10. decembrī – Adventa II svētdiena plkst. 9.30; 17. decembrī – Adventa III svētdiena – plkst. 9.30; 24. decembrī – Kristus Dzimšanas svinību Vigīlijas Svētā Mise plkst. 19.00; 25. decembrī – Kristus Dzimšanas Svētku Svētā Mise plkst. 10.00; 26. decembrī – Svētais Stefans Pirmmoceklis plkst. 11.00; 27. decembrī – Svētais Jānis, Apustulis un Evaņģēlists (šajā dienā svētīs līdzpaņemto sauso vīnu un sulas) plkst. 11.00; 28. decembrī – Svētie Nevainīgie Bērniņi Mocekļi plkst. 11.00; 31. decembrī Svētās Ģimenes diena – Jēzus, Marija un Jāzeps, Vecgada dienas Svētā Mise (tiekam aicināti pateikties Dievam par saņemtajām žēlastībām. Lūgšim svētību nākošajam jaunajam gadam) plkst. 11.00.

Augustovā – 3. decembrī – mēneša I svētdiena, Adventa I svētdiena (tiksvēti līdzī paņemtie Adventa vainagi un sveces) plkst. 12.00 un pēc Mises plkst. 13.00 koncerts "Iedegsim gaismu savā sirdīs, degsim sveci Adventa vainagā!" (koncertē Latvijas tenors Jānis Kurševs un koncertmeistars Ģirts Ripa); 10. decembrī – Adventa II svētdiena plkst. 12.00; 17. decembrī Adventa III svētdiena plkst. 12.00; 24. decembrī – Kristus Dzimšanas svinību Vigīlijas Svētā Mise (pirms Dievkalpojuma un tā laikā dzied garīgo dziesmu vokālais ansamblis "Sonāte") plkst. 16.00.

Rugājos – 3. decembrī – mēneša I svētdiena, Adventa I svētdiena (tiksvēti līdzī paņemtie Adventa vainagi un sveces) plkst. 15.00; 10. decembrī – Adventa II svētdiena plkst. 14.00; 17. decembrī – Adventa III svētdiena (pēc Mises koncerts. Uzstājas Ļaudonas jauktais koris "Lai top!", diriģents Jānis Trūps) plkst. 14.00; 25. decembrī – Kristus Dzimšanas Svētki plkst. 13.00, pirms Dievkalpojuma plkst. 12.00 koncerts "Lielā priekā gavilējam!" (piedalās Rugāju jauktais koris "Vārpa", Rugāju dāmu vokālais ansamblis, dziedošie un muzicējošie bērni un jaunieši).

Krišjānos – 3. decembrī – mēneša I svētdiena, Adventa I svētdiena (tiksvēti līdzī paņemtie Adventa vainagi un sveces) plkst. 14.30; 10. decembrī – Adventa II svētdiena plkst. 14.30; 17. decembrī pulksten 16.00; 24. decembrī – Kristus Dzimšanas svinību Vigīlijas Svētā Mise plkst. 13.00.

Skujetniekos – 2. decembrī plkst. 10.00 tiks svētīti līdzī paņemtie Adventa vainagi un sveces; 24. decembrī – Kristus Dzimšanas svinību Vigīlijas Svētā Mise (piedalās garīgo dziesmu vokālais ansamblis "Sonāte") plkst. 11.00.

Kupravā – 3. decembrī – Adventa I svētdiena, Sv. Mise plkst. 14.00; 17. decembrī – Adventa III svētdiena, Sv. Mise plkst. 14.00; 24. decembrī – Kristus Dzimšanas svinību dievkalpojums plkst. 14.00.

Liepnā – 10. decembrī – Adventa II svētdiena, Sv. Mise plkst. 14.00; 24. decembrī – Kristus Dzimšanas svinību dievkalpojums

plkst. 17.00;

Vīlakā – 3. decembrī – Adventa I svētdiena, Sv. Mise plkst. 11.00; 8. decembrī – Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgā Ieņemšana, Sv. Mise plkst. 11.00 un plkst. 18.00; 10. decembrī – Adventa II svētdiena, Sv. Mise plkst. 11.00; 17. decembrī – Adventa III svētdiena, Sv. Mise plkst. 11.00; 24. decembrī – Adventa IV svētdiena, Sv. Mise plkst. 11.00, Kristus Dzimšanas svinību dievkalpojums, Vigīlija plkst. 23.59; 25. decembrī – Kristus Dzimšana (obligātās svinības), Sv. Mise plkst. 11.00; 26. decembrī – Svētā Ģimene (svētība ģimenēm, kuras ir ieradušās baznīcā), Sv. Mise plkst. 18.00; 31. decembrī Sv. Mise plkst. 11.00.

LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos – 3. decembrī plkst. 10.00 – dievkalpojums (kalpo bīskaps E. Alpe), pēc dievkalpojuma koncertē Rugāju koris un Jānis Kurševs, 10. decembrī plkst. 10.00 – dievkalpojums, pēc dievkalpojuma koncertē Balvu Mūzikas skolas audzēkņi; 17. decembrī plkst. 10.00 – dievkalpojums, pēc dievkalpojuma koncertē koris "Mirkliis"; 24. decembrī plkst. 10.00 un Ziemsvētku Svētvakara dievkalpojums plkst. 18.00; 25. decembrī Balvos Kristus Piedzimšanas svētku dievkalpojums plkst. 10.00; 31. decembrī Vecgada dievkalpojums plkst. 10.00 un plkst. 23.30 Jaunā gada sagaidīšanas svētki.

Tilzā – 10. decembrī – II Adventa svētdienas dievkalpojums plkst. 15.00; 25. decembrī – Ziemassvētku dievkalpojums plkst. 13.00; 31. decembrī Vecgada dievkalpojums plkst. 13.00.

Vīlakā – 10. decembrī – II Adventa svētdienas dievkalpojums plkst. 12.00; 24. decembrī plkst. 15.00 Ziemsvētku Svētvakara dievkalpojums.

Kārsavā – 25. decembrī plkst. 15.00 Ziemassvētku dievkalpojums (sadraudzības pasākums).

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Balvos – sestdienās plkst. 17.00; svētdienās plkst. 8.15. Baznīca atvērta katru dienu no plkst. 9.00 līdz 13.00. 2. decembrī plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 3. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums. Panihida un plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 4. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums; 6. decembrī plkst. 17.00 – Akafists. Aizlūgums; 9. decembrī plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 10. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums. Panihida. 12. decembrī plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 13. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums un plkst. 17.00 – Akafists. Aizlūgums; 16. decembrī plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 17. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums. Panihida; 18. decembrī plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 19. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums; 20. decembrī plkst. 17.00 – Akafists. Aizlūgums; 23. decembrī plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 24. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums. Panihida un plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 25. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums; 27. decembrī plkst. 17.00 – Akafists. Aizlūgums; 30. decembrī plkst. 17.00 – Visnakts dievkalpojums; 31. decembrī plkst. 8.00 – Dievišķā liturģija. Aizlūgums. Panihida.

Veidosim Ziemassvētku numuru kopā!

Tuvojas Ziemassvētki – ar pārdomām, ar pārsteiguma un paldies vārdu gaidām. Lai Jums un citiem svētkus radītu ar padarīta darba sajūtu, ir īstais laiks padomāt par cilvēkiem, kuri Jums šogad darījuši labu, palīdzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši istajā brīdī bijuši līdzās.



Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies)

Iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

Nosūtiet kuponu "Vaduguns" redakcijai līdz 17. decembrim.

Jūsu paldies vārdus bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.



Desmit lielumos "Vaduguns" lasītājiem publicēsim nozīmīgu rakstu sēriju par tēmām, kas veicina sabiedrības saliedētību, paaugstinās sabiedrības izpratni un informētību, veicinās integrāciju, mazinās diskrimināciju un vairosim toleranci. Kā, dzīvojot depresīvā reģionā, palikt garā stipriem, cīnīties ar likteņa pārbaudījumiem? Kādi bijuši lielākie izaicinājumi, ieguvumi un mācības?

Kad gais

Vai iespējams saņemt un pielikt punktu toksiskām attiecībām? Vardarbība ģimenē Latvijā ir viens no biežākajiem vardarbības veidiem, tomēr oficiāli par to tiek ziņots visretāk. Fakti ir nepielūdzami – vardarbības līmenis pret sievietēm ģimenēs ir

augsts, no tās ik dienu cieš vairāk nekā simts sievietes. Ciest, pazemoties un klusēt vai cīnīties? Tāds ir jautājums, uz kuru meklēsim atbildes, uzklusot dzīvesstāstus un speciālista vērtējumu.

Dzīvesstāsti

Viktorijas stāsts (vārds mainīts)

Man ir 27 gadi, audzinu brīnišķīgu divus gadus vecu meitiņu. Diemžēl pirms pusgada viss bija pavisam citādāk, nekā tagad.

Piecus gadus nodzīvoju kopā ar varmācīgu vīrieti un, šķiet, esmu izgājusi cauri ellei. Esmu piedzīvojusi visus vardarbības veidus. Visvairāk – emocionālo vardarbību, kad ikdienā tiku pazemota un noniecināta, un ar laiku jau sāka likties – es tiešām esmu tāda, kā man iegalvo.

Izrādījās, apvainojumi un pazemojumi bija tikai sākums. Pēc tam tika palaistas rokas, sākās fiziskā vardarbība. Viņš varēja iesist, sagrābt aiz matiem, sviest manā virzienā kādu smagu priekšmetu. Viņam tā bija norma. Pēc tam viņš uzvedās tā, it kā viņa uzvedībā vainīga esmu es pati. Kaut kādā brīdī tam pat noticēju. Drīz vien viņš jau pilnībā valdīja pār mani, vairs nesapratu – kas es esmu un kur esmu? Viņš kontrolēja pilnīgi visu: katru manu soli, manas sarunas ar tuviniekiem, manas sarakstes ar draudzenēm...

Tur bija arī seksuālā vardarbība – man vajadzēja darīt to, ko es negribēju, kā arī ekonomiskā vardarbība – viņš pilnībā kontrolēja manas finanses. Kaut kādā brīdī sapratu, ka esmu dziļā bedrē, un nezināju, kā no tās izkļūt. Bailes ņēma virsroku, un izvēlējos upura pozīciju. Es padevos, pat nesākusi cīnīties. Tomēr vienubrīd sapratu, – pietiek! Tas bija brīdis, kad viņš kārtējo reizi vilka mani aiz matiem cauri visam dzīvoklim un man pakaļ skrēja pārbijusies meitiņa. Viņai tad bija 1 gads un 5 mēneši.

Sapratu, ka man vajag atbalstu, ka viena netikšu galā. Jā, man ir tuvinieki, taču viņi neticēja tam, ko es stāstu. Laimīgas sagādīšanās dēļ paziņa pastāstīja par "Centru MARTA", un es uzdrošinājos. Piezvanīju uz norādīto numuru un jau pirmās sarunas laikā sapratu, – es vairs neesmu viena. Man tic, mani saprot un palīdzēs. Nākamajā dienā savācu mantas, bērnu, paņēmu dokumentus un slepeni bēgu uz savu dzimto pilsētu, kamēr viņš bija darbā. Bija bail, bet tobrīd zināju, ka "Centrā MARTA" ir cilvēki, kas mani gaida, kas gatavi sniegt palīdzīgu roku. Pirmais solis bija sperts, biju mājās – drošībā. Atlika vien darbs ar sevi un savām bailēm.

Es nezinu, ko iesāktu bez "Centra MARTA" atbalsta. Šajā centrā strādā brīnišķīgi ļaudis, sava darba lietpratēji. Mums tika piedāvāta arī atbalsta grupa, un izrādījās, ir daudz sieviešu ar tādiem stāstiem. Tobrīd sapratu, ka tāda neesmu viena, katra no mums ir gājusi cauri šīm grūtībām un tikusi uzklusīta, pateicoties "Centram MARTA". Protams, pēc tam daudz kas atkarīgs no mums pašām – cik daudz gribam mainīt savu dzīvi un sevi, bet "Centrs MARTA" dod absolūti visu šīm pārmaiņām: ilglaičīgu atbalstu, individuālās nodarbības ar psihologu (kas man neizsakāmi palīdzēja), mīlestību, rūpes un uzmanību. Šeit, centrā, es tiku galā ar visām bailēm, nedrošību un iemācījos sevi mīlēt.



Iemācījos dzīvot no jauna.

Mīlīgs paldies, ka Jūs "Centrā MARTA" atgriežat mūs veselīgā, pilnvērtīgā dzīvē. Paldies visiem, ka Jūs veicat tik milzīgu un svarīgu darbu. Var teikt – Jūs mūs atgriežat no viņpasaulas.

Īsumā par manu dzīvi tagad. Paveicu smagu darbu ar sevi un turpinu to veikt. Nav viegli sevi savākt atpakaļ pa gabaliņam vienā veselumā, taču tas ir to vērts. Tagad apzinos sevi kā pilnvērtīgu cilvēku, mīlu sevi un cienu, un manā dzīvē sāka notikt brīnumainas pārmaiņas. Sāku saprast, kas esmu un ko vēlos, un līdz ar iekšējam pārmaiņām manā dzīvē ienāca brīnišķīgs cilvēks, kas mani ciena un pieņem manu meitu. Ne tikai pieņem, bet rūpējas par viņu kā par savu. Mums ir izveidojusies brīnišķīga ģimene, kur nav bailu un aizliegumu, bet ir cieņa, atbalsts un mīlestība.

Nepalieciet tur, kur jums ir slikti, negaidiet, ka kāds jūsu vietā rīkosies. Pirmais solis vienmēr ir Jūsu. Taču ziniet – Jūs neesat vienas. Jūs vienmēr sadzirdēs, sapratis un atbalstīs "Centrā MARTA". Līdzko mainīsies pati, līdzko sāksi ieklausīties sevī un attīrīt dzīvi no nevajadzīgiem krāmiem, sāks notikt tādi brīnumi, par kuriem pat iedomāties nevarēji. Nebaidieties mainīt savu dzīvi! (No vēstulēm biedrības "Centrs MARTA" Latgales filiālei)

Margaritas stāsts

Par "Centru MARTA" uzzināju pirms gada, jo vīrs bija vardarbīgs gan pret mani, gan pret bērniem. "Centrs MARTA" man piedāvāja juridisku un psihologu palīdzību. Šogad man piedāvāja piedalīties atbalsta grupā. Liels pluss, ka varēju pieslēgties attālināti. Kopumā bijām vairākas gan no fiziskas, gan no emocionālas vardarbības cietušas sievietes. Satiekot šādus cilvēkus, saproti, ka neesi viena ar šāda veida problēmām un pārdzīvojumiem. Tas liek justies daudz labāk. Grupā meitenes dalījās ar savu pieredzi un uzklusīja citu bēdas. Dalījāties pieredzē, kā, katra pa savam, mēģinājām risināt sasāpējušo problēmu. Laiks komunicējot pagāja nemanot, jo jutos starp savējiem, saprasta un uzklusīta.

Man šī grupa sniedza jaunu pieredzi un sajēgu, ka ne vienmēr tas velns ir tik šausmīgs, kā to mālē. Gan ar testu, gan videomateriālu palīdzību nāca atklāsme, ka viss, kas notika ar mani, nav pareizi, un ne jau mani ir iemesls sliktai attieksmei. Pateicos "Centra MARTA" meitenēm, kuras uzņemas šo grūto darbu – palīdzēt sievietēm noticēt sev, iet ar augstu paceltu galvu un veidot savu dzīvi pēc saviem uzskatiem, ar savām kļūdām, brīvi un nepiespiesti.

(No vēstulēm biedrības "Centrs MARTA" Latgales filiālei)

Policijas statistika

Valsts policijas amatpersonu pieņemtie policijas lēmumi par nošķiršanu Latgales reģionā

2021.gads – 86

2022.gads – 115

2023.gads (9 mēnešos) – 133

Valsts policijā saņemtie tiesas lēmumi par pagaidu aizsardzību pret vardarbību Latgales reģionā

2021.gads – 85

2022.gads – 111

2023.gads (9 mēnešos) – 125

Konstatētie tiesas lēmumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību pārkāpumi un uzsāktie kriminālprocesi pēc KL 168.1 panta

2021.gads – 408 kriminālprocesi

2022.gads – 484 kriminālprocesi

2023.gads (9 mēneši) – 535 kriminālprocesi

Vardarbības definīcija

Vardarbība pret sievieti ir uz dzimumu balstītas vardarbības rīcība, kā rezultātā rodas vai var rasties fizisks, seksuāls vai garīgs kaitējums vai ciešanas sievietei, ieskaitot šādas darbības draudus, piespiedu darbības vai patvaļīgu brīvības atņemšanu, neatkarīgi, vai tā notiek sabiedriskās, vai privātās dzīves ietvaros. Vardarbība pret sievieti ietver fizisku, seksuālu un garīgu vardarbību ģimenē, tajā skaitā sīšanu, sieviešu dzimuma bērnu seksuālu izmantošanu ģimenē, vardarbību pūra dēļ, izvarošanu laulībā, sieviešu ģenitālīju kropļošanu un citu tradicionālo praksi, kas nodara kaitējumu sievietēm, vardarbību, kas nenotiek laulības ietvaros, kā arī ar ekspluatāciju saistītu vardarbību.

(ANO Deklarācijas par vardarbības pret sievieti izskaušanu 1.pants, 1993.gada 20.decembra ANO Ģenerālās Asamblejas rezolūcija Nr.48)

LTV 1

5.30 "Karalists". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Kas te? Es te!" Raidījums bērniem. Atk.

6.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Tutas lietas 9". Raid. bērniem. Atk.
9.05 "Ukulele". Raidījums bērniem.

9.20 "Supervaropu akadēmija". Seriāls bērniem.
9.35 "Animācijas filmas".
10.00 "Sniega māte". Pasaku filma.

11.00 "Ekrāni. Ievilkšanas spēks". Dok. filma.
12.00 "Dievkalpojums Daugavgrīvas baltajā baznīcā".
13.00 "Lielās patiesības".
13.30 "Saplēsta krūze".

14.25 "Ķepa uz sirds". Atk.
14.55 "Latvijas kods. Labāk nezīmē!". Dok. filma.
15.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
16.25 "Daudz laimes, jubiliāri!" Atk.

17.05 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Sporta studija". Atk.
20.00 "Panorāma".

20.14 "De facto".
21.05 "Alas noslēpums". Detektīvseriāls.
22.40 "Ofēlija". Romantiska drāma.

0.25 "Pasauls panorāma". Atk.
0.55 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
1.55 "Dzintara puse". Atk.
3.10 "Daudz laimes, jubiliāri!" Atk.

3.45 "Kultūrdeva". Atk.
4.40 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.

LTV 7

5.00 "Aizliegtais papēmiens". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Izziņas impulsi". Atk.
6.30 "Iekodies!". Atk.

7.00 "Globalizācija un mēs. Deutsche Welle žurnāls".
7.30 "Ražots Vācijā. Deutsche Welle žurnāls".

8.00 "Vides fakti". Atk.
8.30 "Šefpavārs Mišels Rū: Francijas dienvidu garša". Dok. filmu cikls.

12.25 "Pasauls kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.

14.00 "Dzīvnieki – operatori". Dok. filmu cikls.

14.50 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.

15.10 "Pasauls kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.

16.45 "Pie stūres. Deutsche Welle žurnāls".

16.55 "Pasauls kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.

17.15 "Mērdoka noslēpumi 11". Detektīvseriāls.

19.35 "Mērdoka noslēpumi 12". Detektīvseriāls.

21.10 "Miljardieri uzplaukums". Dok. filmu cikls.

22.00 "Mežoniģais iecirknis 2". Kriminālseriāls.

22.45 "Broukenuvuda 7". Detektīvseriāls.

0.20 "Sporta studija. Aizkuļises". Atk.

1.20 "Izziņas impulsi". Atk.

1.50 "Citādi latviskais". Atk.

2.40 "Latvijas gredzens. Vidzemē. Muzikāla izstāde *Kalns uz augšu ies*". Atk.

3.50 "Vides fakti". Atk.

4.20 "Sporta studija". Atk.

TV 3

5.00 "Šefpavāru ciņas: juniori 2". Kulinārijas šovs.

6.00 "Animācijas seriāli".

7.30 "Ķepu patruļa 7". Animācijas seriāls.

9.25 "Lauku dzīves piezīmes". Realitātes šovs.

10.00 "Superbingo".

11.30 "Mīlestība iesācējiem". Melodrama.

13.20 "Princese un varde". Animācijas filma.

15.15 "Viens pats mājās 2". Komēdija.

17.45 "Pēdas. Kas paliek pēc tevis? 3".

18.20 "Izgaršo Latviju 9".

18.50 "Sargi". Dok. seriāls.

19.30 "TV3 ziņas svētdienā".

19.40 "Nekā personīga".

20.30 "X faktors 5". Muzikāls šovs.

23.50 "Grāmatvedis". Trilleris.

2.20 "27 kleitas". Romantiska komēdija.

TV3 Life

5.00 "Dzīvas svētku rokasgrāmata 4". Kulinārijas raid.

5.25 "Projekts Bloks 13".

Vārdadienu svini: Guna, Judite

1.30 "Globuss". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Uz līnijas". Atk.
4.30 "Ziņu Top". Atk.
5.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.

ReTV

5.10 "Āzija 360".
6.00 "Makšķerē kopā ar Olti".
8.00 "Latvijas sakrālais mantojums".

8.30 "Mēs varam – mēs darām!".
9.00 "Lidaku ielenktie".

9.30 "Mājā un sētā".
10.00 "Āzija 360".

11.00 "Zīpkārtīgais Čiekurs".
11.30 "Prāta banka". TV spēle.

12.30 "Meža nozāres gada balva Zelta čiekurs 2023 pasniegšanas ceremonijā".

14.30 "Gaidām ciemos!".
15.00 "Autodroms".

15.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".

16.00 "Ideju taka".
16.30 "Izstāsti Latvijai!".

17.00 "Sveicināti Viduskurzemē!".

17.30 "Nedēļa Jēkabpilī".
18.00 "Runā Latgale".

18.30 "Limbažu novads rada un dara".

19.00 "Personības kods".
20.00 "Māmiņu sarunas kopā ar Gundegu Rozi".

21.00 "Tiksimies stacijā 2".
21.30 "Makšķerē kopā ar Olti!".

22.00 "Liepāja – Banjul". Dok. filma.

23.10 "Tavs mūzikas avots".
24.00 "Nedēļa Latvijā". Atk.

0.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".

1.00 "Vērtīgi zināt".
1.30 "Zaļā gaisma".

2.00 "Skats no Ventispils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".

3.00 "Kāpēc?".
3.55 "Latvijas stāsti".

4.15 "Āzija 360".
4.35 "Makšķerē kopā ar Olti!".



Liene nolēma notievēt, pierakstījās uz fitnesu, baseinu un kori. Jūs prasīti, – kāpēc uz kori? Vienalga kur, ka tikai nebūtu laika ēst!

Balvu Novada muzejā

□ Tēlnieka Vitālija Peļņas izstāde "Dzīves geometrija".
2.decembrī plkst. 11.00 bezmaksas darbnīca, lieto tu trauku otrreizēja izmantošana, dekupāža.

9.decembrī plkst. 11.00 bezmaksas darbnīca, pašaprūpes līdzekļa izgatavošanas darbnīca – filcētas ziepes Balvu Lāča dārza akmeņu formā.

Balvos

2. decembrī plkst. 13.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Zelta kāzu pāru godināšanas pasākums (pāriem, kuri noslēguši laulību 1970., 1971., 1972., 1973.gadā un uz do to brīdī vismaz viena laulātā dzīvesvieta deklarēta Balvu novadā).

3.decembrī plkst. 11.30 Balvu evaņģēliski luteriskajā baznīcā Rūgāju tautas nama jauktā kora "Vārpa" koncerts kopā ar solistu Jāni Kurševu. *Diriģente Inguna Blauma*.

3.decembrī plkst. 16.00 "Rikšiem bērit es palaidu", vizināšanās ar kamanām un poniju (laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra).

3.decembrī plkst. 17.00 laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra kopīgi iedegsim mūsu novada košāko rotu svīnīgajā egles iedegšanas pasākumā "Ziemassvētku mirzumā".

9.decembrī plkst. 16.00 Balvu Mūzikas skolā notiks kamerģitāras koncerts "Dzīvības balss. Transformācija". Koncertā priecēs flautiste Liene Denijsjuka-Straupe, sitaminstrumentāliste Elina Endzele un pianiste Kristīne Paula. Ieeja: bez maksas.

9.decembrī plkst. 19.00 senioru deju kopai "Luste" – 40! *Koncertā piedalās: Rūgāju tautas nama deju kopā "Ezerrieks", Stopiņu pagasta senioru deju kolektīvs "Ulenbroks", Ludzas kultūras nama senioru deju kolektīvs "Atvasara", Gulbenes kultūras centra deju kolektīvs "Vērdiņš", Balvu KAC deju kolektīvi "Rika", "Nebēda" un "Balvu vilciņš".*

10.decembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Baltinavas pagasta dramatisks kolektīvs "Palādas" ar Danskovītes komēdijas "Ontons i Anne" VI daļu "Ontons i Zimassvārti". Biļetes cena – EUR 5.

Bērzpīli

1.decembrī plkst. 17.00 saietu namā radošā darbnīca "Adventes vainagu un sveču kompozīciju gatavošana". *Dalībniekiem, ja ir, tad paņem līdzi vainaga pamatnes sagatavi (ja nav, tad izgatavosim), sveces un materiālus sava vainaga vai sveču kompozīcijas rotāšanai (perles, bumbiņi u.c.). Saitetu namā būs pieejami prieku un egļu zari, kā arī līmes pistoles. Darbosimies kopā! Ja rodas jautājumi vai idejas – tālr. 26518493, Iveta.*

3.decembrī plkst. 16.00 Bērzpils tematiskā parka teritorijā notiks Ziemassvētku egles iedegšana kopā ar rūķiem! *Pasākumā piedalīsies: bērnu deju kolektīvs "Jaudāleni", folkloras kopā "Saiņenis", sievietu deju kopā "Asjate", amatierteātris "Janālais". Pēc egles iedegšanas cienāsimies ar siltu tēju un saldumiem!*

Kubulos

No 8.decembra līdz 8.janvārim darbdienās kultūras namā skatāma kolektīvu "Rūtas" un "Vakarblāzma" rok-

AFIŠA



darbu darinājumu izstāde "Sajūti ziemai!".

8.decembrī plkst. 19.00 ziemas vakarēšana Kubulos ar humora pieskaņu kopā ar Susāju pagasta dramatisko kolektīvu "Spārītes". Danskovītes luga "Dorgis pirkums". Pasākums latgalesu valodā ar muzikālu papildinājumu un izlozi. Ieejas maksa – EUR 3.

Krišjāņos

15.decembrī plkst. 15.00 kopīgi iedegsim gaismaiņas lielajā svētku eglītē, lai gaisiņš ceļš uz Ziemassvētkiem.

Lazdukalnā

8.decembrī plkst. 14.30 gaismiņu iedegšana svētku eglītē!

Rugājos

3.decembrī plkst. 13.00 Augustovas Svētās Elizabetes Romas katoļu baznīcā koncerts Pirmajā adventē "Iedegsim gaismu savās sirdīs, degsim sveci Adventa vainagā". Koncertē tenors Jānis Kurševs, koncertmeistars Ģirts Ripa. *Ieejas maksa – ziedojums.*

8.decembrī plkst. 13.30 tautas namā pasākums visai ģimenei ar pirmsskolas un sākumskolas bērniem "Sniegavīrs Rūķu ciemā". Dziesmas un rotājas kopā ar RŪĶENĪTI NOTIŅU no Jelgavas. Ieejas maksa – EUR 3.

Ap plkst. 14.30 "Iemirdzas svētku egles Rūgajos".

9.decembrī plkst. 18.00 Rūgāju tautas namā Baltinavas dramatisks kolektīvs "Palādas" izrādes "Ontons i Anne" 10.daļa "Ontons i hobiji". Biļetes iepriekšpārdošanā un arī teātra dienā. Ieejas maksa – EUR 4.

17.decembrī plkst. 15.00 Rūgāju Romas katoļu baznīcā koncerts Trešajā adventē. Uzstājas Ļaudonas jauktais koris "Lai top!", diriģents Jānis Trups.

Šķilbēnos

Svētki notiks **2.decembrī plkst. 19.00** šogad pēc renovācijas atklātajā Nemateriālās kultūras mantojuma centrā (NKMC) "Upīte", Balvu novadā. *Pasākumā piedalās folkloras kopā "Upīte" un bērnu folkloras kopā "Upīte", bet īpašais pasākuma viesis – Evija Vēbere. Ieeja: bez maksas.*

Pēc pasākuma balle kopā ar grupu "Dabasu Durovys". Ieejas maksa – EUR 5.

9.decembrī plkst. 21.00 NKMC "Upīte" Ziemassvētku jampadracis ar grupām "All Day Long", "PND" un "Zaķis". Ieejas maksa – EUR 5.

Tilžā

Katru darbdienu līdz 8.decembrim Tilžas pagastmājas 2.stāvā satiekas latviešu un indiāņu kultūras Tilžas KVN Griņevičas *sappu ķerājos*. Nāc aplūkot! Sappu ķerājus varēs arī iegādāties.

2.decembrī plkst. 14.00 visi, kam 55+, sirsnīgi gaidīti uz tikšanās krēslas stundā. *Ar mums kopā būs dziesminiece Iveta Uršulska, čelotāja Zināida Logina, muzikanti Aija un Aivars no kapelas "Sveicinājumi, vīleļiem", bērnu deju kolektīvs "Palazdīte". Kopīgi rotāsim Adventes vainagu, cepsim piparkūkas. Lai būtu spēks darboties, noderēs līdzpaņemtā "groziņš".* *Turpinājums 15.lpp.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TIV PROGRAMMAS

no 4. līdz 10.decembrim

5.30 "Karaliste". Atk.	17.15 "Sasalusi planēta 2". Dok. filmu cikls.	20.45 "Degpunktā 13".	19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
6.00 "Latvijas valsts himna".	17.15 "Sasalusi planēta 2". Dok. daudzseriņu filma.	21.10 "Nemīlēte. Nolemīte 6". Serāls.	20.00 "Vēlās ar Streipu". Serāls.
6.03 "Vides fakti". Atk.	18.10 "Tēvs Teds". Situāciju komēdija.	21.45 "Augsta līmeņa intelekti daudzseriņu filma.	20.30 "Dzīvīte". Serāls.
6.30 "Kīta <i>Panorāma</i> ".	19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".	23.00 "Drosmitge". Serāls.	21.00 "Kārtības nullis". Serāls.
8.35 "Mīlas viesulis 18". Serāls.	19.30 "Tavas rokās 2". Serāls.	24.00 "Autoziņas 14". Latvijas raidījums.	22.30 "Vēlās ar Streipu". Atk.
9.30 "Sešas māšas". Serāls.	19.30 "Dzieska un Ziemeļbriedis". Ģimenes filma.	0.30 "Sargi". Dok. seriāls.	23.00 "Preses klubs". Atk.
10.30 "Tavas rokās 2". Serāls.	19.30 "Drosimies ceļojumai Ģeģēns un Markiza salas". Dok. filmu cikls.	1.05 "Nekā personīga". Atk.	0.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
11.35 "Dzieska un Ziemeļbriedis". Ģimenes filma.	19.45 "Drosimies ceļojumā Kolorado Keruaka ceļā". Dok. filmu cikls.	1.55 "Nodēvējs 2". Serāls.	1.30 "Radio <i>Svoboda</i> : par svarīgo Krievija un pasaule". Atk.
13.15 "Pasaules panorāma". Raid. par arhitektūru. Atk.	20.00 "Drosimies ceļojumai Priekšā pirmsākumiem Skotijā". Dok. filmu cikls.	3.45 "UgunsGrēks 13". Serāls.	12.00 "Mei un fakti". Atk.
13.45 "Acultehnīks". Atk.	20.15 "Šēpavars Mišels Ru: Francijas dienvidu garša". Dok. filmu cikls.	5.00 "Vīnas melo labāk 6". Serāls.	13.30 "Dienas personība". Atk.
14.10 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.	21.00 "Šēpavars Mišels Ru: Francijas dienvidu garša". Dok. filmu cikls.	5.30 "Ticīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.	12.00 "Dienas personība". Atk.
15.10 "Krustpunktā".	21.10 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts".	6.00 "Vientuļo vecāku klubīšs 2". Serāls.	13.00 "Dr. Apinis". Serāls.
16.10 "Sešas māšas". Serāls.	21.55 "Sporta studija".	6.30 "Salauzta". Serāls.	14.00 "Radio <i>Svoboda</i> : par svarīgo Krievijā un pasaule". Atk.
17.10 "Mīlas viesulis 18". Serāls.	22.40 "Nakts ziņas".	7.30 "Mani mīļie meli". Serāls.	15.00 "Mei un fakti". Atk.
18.00 "Dienas ziņas".	22.55 "Bridžita Bordo". Daudzseriņu biogrāfiska drāma.	8.30 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.	15.30 "Stopkadrī kopā ar Armandu Puči". Atk.
18.55 "Aizlēgtais paņēmiens".	23.50 "Kultūdeva". Atk.	10.00 "Realitātes šovs. Reālītes šovs.	16.00 "Dienas personība". Atk.
20.00 "Panorāma".	0.45 "Daudz laimes, jubiliār!". Atk.	11.50 "Izklaidējošs raid. Izklaidejošs raid.	16.30 "Ziņu <i>Top</i> ". Serāls.
20.37 "Šodienas jautājums".	1.20 "De facto". Atk.	12.55 "Edi Kusītes! Baudīl 2". Reālītes šovs.	17.00 "Preses klubs". Atk.
21.10 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts".	1.55 "Tei". Latvijas raid. Atk.	14.00 "Gaidām cemos!". Serāls.	18.30 "Uz līnijās". Atk.
21.55 "Sporta studija".	2.50 "Kas notiek Latvijā? ". Atk.	16.00 "Mantojums". Serāls.	19.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
22.40 "Nakts ziņas".	4.20 "Sporta studija". Atk.	17.00 "Liktēna skarte". Serāls.	19.15 "Mājā un sētā". Serāls.
22.55 "Bridžita Bordo". Daudzseriņu biogrāfiska drāma.		19.00 "Alcēretes vīsu". Serāls.	19.50 "Skats no Ventspils". Serāls.
23.50 "Kultūdeva". Atk.		21.00 "Ziemassvētki Šveicē". Komēdija.	20.25 "Āzija 360". Serāls.
0.45 "Daudz laimes, jubiliār!". Atk.		23.00 "Ideāli noziegumi". Serāls.	21.30 "ReiTV ziņas deviņos". Serāls.
1.20 "De facto". Atk.		24.00 "Zvani manam aģentam!". Serāls.	22.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
1.55 "Tei". Latvijas raid. Atk.		1.00 "Biznesa attīstība 3". Serāls.	23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
2.50 "Kas notiek Latvijā? ". Atk.		1.30 "Liktēna skarte". Serāls.	24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
4.20 "Sporta studija". Atk.		3.45 "Vīnas melo labāk 5". Serāls.	0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā". Serāls.
			2.45 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.
			23.30 "Zaļā gaisma". Serāls.
			24.00 "ReiTV ziņas". Atk.
			0.30 "Skats no Ventspils". Serāls.
			1.00 "Mājā un sētā". Serāls.
			1.30 "Āzija 360". Serāls.
			2.00 "Skats no Ventspils". Serāls.
			2

ma uzvar tumsu

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Saruna

Vardarbība nav upura personīgā problēma

Biedrības “Centrs MARTA” Rēzeknes filiāles vadītāja ALISE POTĀŠA pārliecināta, ka vardarbība ģimenē nav vienīgi cietušā cilvēka problēma, tā jārisina valsts mērogā, sākot ar izmaiņām likumdošanā un sabiedrības izglītošanu.

Cik izplatīta Latgalē ir vardarbība ģimenē? Vai, salīdzinot ar citiem Latvijas reģioniem, vardarbības gadījumu ir vairāk vai mazāk?

– Katra ceturta (25,1%) sieviete un katrs piektais (19,5%) vīrietis 18–74 gadu vecumā ir pieredzējis fizisku vai seksuālu vardarbību, secināts Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) pētījumā “Vardarbības izplatība Latvijā 2021”. Kopumā 37,4% iedzīvotāju bērībā izjutuši fizisku vai emocionālu vardarbību, savukārt savu vecāku starpā šādu vardarbību novērojuši un netieši izjutuši 36,3% iedzīvotāju. 33,2% sieviešu un 42,2% vīriešu bērībā pieredzējuši fizisku vai emocionālu vardarbību no tēva vai mātes. Šī drūmā statistika liecina, ka mums kā sabiedrībai ir augsta tolerance gan pret emocionālu, gan fizisku vardarbību, un kamēr sabiedrībā valdīs uzskats, ka vardarbība ir katra paša, nevis kopienas atbildība, baidos, ka šie skaitļi nemazināsies.

Vardarbība ir sabiedrības veselības problēma, tā uzliek milzīgu slogu valsts ekonomikai, veselības aprūpei, tiesību aizsardzībai un samazina kopējo produktivitāti. Piedzīvotā vardarbība atstāj ilgstošas sekas uz upura veselību un psiholoģisko stāvokli, negatīvi ietekmējot gan dzīves, gan attiecību kvalitāti. Gan upuris, gan varmāka rodas, augot sabiedrībā un pieņēmumos, un šie stereotipi un to radītās sekas grauj Latviju no iekšienes. Mēs dzīvojam sabiedrībā, ko plosa vardarbība, konflikti, šķiršanās, izjauktas ģimenes un traumēti bērni. Šī gada statistika liecina, ka populārākais ģimenes modelis Latvijā ir vientuļā māte ar bērniem. Vai tiešām šis ir tās vērtības, kuras visiem spēkiem cenšamies sargāt? Mūsu valsts nākotnei un pastāvēšanai ir nepieciešamas spēcīgas un mīlošas ģimenes, un tādas nevar eksistēt vidē, kurā visos līmeņos ir tik augsta tolerance pret vardarbību.

Vardarbība Latgales reģionā nav pietiekami apzināta, kā arī tās risināšanai reģionā trūkst gan institucionālās, gan cilvēkresursu kapacitātes. Ir jūtams arī sociālais spiediens – aizspriedumi, upura vainošana un kaunināšana, ciešanas kā individuālajā pieredzē balstīts uzskats, agrās laulības, sabiedrības klusēšana – tas viss veido augsni vardarbības ģimenē kā sociālas problēmas attīstībai. Lai mudinātu cietušos meklēt palīdzību, nepieciešams izglītēt un informēt sabiedrību, lai tā spētu atpazīt vardarbīgas attiecības, lai rastos apziņa, ka vardarbība nav “upura personiskā problēma”. Tas ir ilgstošs process, kas visefektīvāk realizējams sadarbībā ar reģiona sociālajiem dienestiem, pašvaldības un valsts atbalstu.

Kādu palīdzību “Centrā MARTA” var saņemt vardarbībā cietusi sieviete vai vīrietis?

– “Centrā MARTA”, Rēzeknes filiālē, var vērsties pēc palīdzības vardarbības ģimenē upuri, bez maksas saņemot psihologa, jurista, sociālā darbinieka, sociālā rehabilitologa un uzticības personas atbalstu. Ja ir apdraudēta vardarbības upura dzīvība un veselība (tiek konstatēti augstas vardarbības riski), tad Rēzeknes filiāle nodrošina arī droša patvēruma pakalpojumu jeb krīzes dzīvokļa pakalpojumu, kuru vardarbības upuris var saņemt kopā ar saviem bērniem. Droša patvēruma pakalpojuma saņēmēju bērni, kā arī Ukrainas kara darbību piedzīvojuši bērni “Centrā MARTA”, Rēzeknes filiālē, bez maksas var apmeklēt silto graudu terapiju. Silto graudu terapijas pakalpojumu piedāvājam arī par maksu. Silto graudu terapeitiskās nodarbības silto graudu kastē rada impulsus uz receptoriem, kas pa nervu ceļiem nonāk smadzenēs, samazinot stresa hormonus, uzlabojot ādas asins piegādi, vielmaiņas procesus, līdzsvarojot smadzeņu darbību.

Cik vardarbīgās attiecībās cietušu cilvēku gadā vērsās pēc palīdzības Jūsu centra Latgales filiālē?

– 2022.gadā “Centrā MARTA” Rīgā, Liepājā un Rēzeknē palīdzību saņēmušas 664 personas – sievietes, vīrieši un bērni no Latvijas, kā arī Ukrainas kara bēgļi. Lielākais klientu skaits “Centrā MARTA” ir sievietes vecumā no 18 līdz 81 gadam, procentuāli visvairāk 36–45 gadus vecas sievietes. 98% gadījumos vardarbības veicējs ir vīrietis – laulātais, partneris, bijušais laulātais vai partneris, dēls, tēvs, patēvs, patēva dēls. 2% gadījumu vardarbības veicēja ir sieviete, parasti māte. Dominējošais vardarbības veids ir fiziska un emocionāla vardarbība, kam seko seksuāla, ekonomiskā vardarbība un vardarbīga kontrole. “Centrs MARTA” filiāle Rēzeknē savu darbību uzsāka 2020.gadā, un katru gadu klientu skaits arvien pieaug. 2023.gada 10 mēnešos Rēzeknes filiālē atbalstu saņēmuši 38 pieaugušie un 32 bērni, kas ir par 58% vairāk nekā 2022.gadā. Dominējošie vardarbības veidi – emocionāla un fiziska vardarbība. Vardarbības upuri – sievietes un sievietes ar bērniem – cieš no vardarbības ģimenē, visbiežāk varmāka vīrs vai civilvīrs. Pieaugušajiem klientiem sniegtas psihologa, jurista un sociālā darbinieka konsultācijas, šajā periodā kopā sniegtas 352 konsultācijas un vairāk kā 200 silto graudu nodarbības. Droša patvēruma pakalpojumu saņēmušas divas sievietes un četri bērni.

Vai ir bijuši gadījumi, kad pie jums vērsušies cietušie vīrieši?

– Rēzeknes filiāles trijos darbības gados pēc palīdzības ir vērsies viens vīrietis, kurš bija cietis no vardarbības ģimenē. Klientam tika sniegta rehabilitācijas pakalpojums, gan krīzes dzīvokļa pakalpojums. Diemžēl stereotipisku aizspriedumu un sabiedrības spiediena dēļ vīriešiem ir psiholoģiski smagāk atzīt piedzīvoto vardarbību un vērsties pēc palīdzības.

Ko Jūs ieteiktu personām, kuras cieš no vardarbības ģimenē – kāds būtu pirmais solis, lai izbeigtu šādas attiecības?

– Ieteiktu izstrādāt savu personīgo rīcības plānu, ņemot vērā savu konkrēto dzīves situāciju: Pastāstiet par vardarbību savā ģimenē kādam ārpus ģimenes – draugam, kolēģim, radniekam, kaimiņam vai speciālistam, apzinot pieejamos resursus, kas var palīdzēt. Ar kādu no savām uzticības personām (draugu, speciālistu) vienojieties par *atslēgas* vārdu, kuru paziņosiet telefoniski vai īsziņā, ja būs nepieciešama tūlītēja palīdzība. Noskaidrojiet, kur varat bēgt un paslēpties (pie draugiem, krīzes centrā, viesnīcā). Sagatavojiet somu ar svarīgākajām lietām, dokumentiem, skaidru naudu. Apkopojiet draudu vai vardarbības pierādījumus, ja iespējams. Nomaiņiet visas paroles un kodus – savam e-pastam, internetbankai, sociālajiem kontiem. Ja jums uzbrūk, sargiet galvu un vēderu, skaļi sauciet pēc palīdzības “Palīgā, mani nogalina!”, lai kāds to dzirdētu un izsauktu policiju. Vērsieties pēc palīdzības policijā, sociālajā dienestā vai “Centrā MARTA”. Iesniedziet tiesā pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību. Pagaidu aizsardzības pret vardarbību mērķis ir nodrošināt, ka no vardarbības cietusī persona nekavējoties saņem aizsardzību. Tiesa var piemērot: pienākumu varmākam atstāt mājokli, aizliegumu varmākam tuvoties upurim, uzturēties mājokļa tuvumā, aizliegumu varmākam satikties ar cietušo, aizliegumu sazināties ar cietušo, aizliegumu varmākam organizēt tikšanos ar upuri, izmantojot citu personu starpniecību, aizliegumu izmantot cietušā personīgos datus utt.

(Labklājības ministrija)

Par upuri var kļūt ikviens

Pārliecinoši lielākajā daļā gadījumu varmāka ģimenē ir vīrietis, bet upuris – sieviete, tomēr dažos gadījumos arī vīrietis var ciest no sievietes vardarbības. Vardarbība ģimenē ir vērojama arī viendzimuma attiecībās. Vardarbība ģimenē skar visus sociālos slāņus, visas profesijas, reliģijas un kultūras. Tādi faktori kā stress, nabadzība, alkohola un narkotiku lietošana var veicināt vardarbību, bet nav tās primārie cēloņi. Ar laiku vardarbība bieži vien pieņemas spēkā un biežumā.

(Labklājības ministrija)

vardarbības pierādījumus, ja iespējams. Nomaiņiet visas paroles un kodus – savam e-pastam, internetbankai, sociālajiem kontiem. Ja jums uzbrūk, sargiet galvu un vēderu, skaļi sauciet pēc palīdzības “Palīgā, mani nogalina!”, lai kāds to dzirdētu un izsauktu policiju. Vērsieties pēc palīdzības policijā, sociālajā dienestā vai “Centrā MARTA”. Iesniedziet tiesā pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību. Pagaidu aizsardzības pret vardarbību mērķis ir nodrošināt, ka no vardarbības cietusī persona nekavējoties saņem aizsardzību. Tiesa var piemērot: pienākumu varmākam atstāt mājokli, aizliegumu varmākam tuvoties upurim, uzturēties mājokļa tuvumā, aizliegumu varmākam satikties ar cietušo, aizliegumu sazināties ar cietušo, aizliegumu varmākam organizēt tikšanos ar upuri, izmantojot citu personu starpniecību, aizliegumu izmantot cietušā personīgos datus utt.

Kā vardarbības upurim atrast “Centru MARTA”?

– Kliente var vērsties, zvanot uz tālruni 25648595 vai rakstot uz e-pastu rezezne@marta.lv. Sarunas laikā administratore uzdos vairākus jautājumus, lai precizāk noskaidrotu konkrēto situāciju. Pēc sarunas šo informāciju nodos gadījumu vadītājai. Gadījumu vadītāja sazināsies ar klienti vai tiksies klātienē un kopā ar klienti vienosies par pakalpojuma uzsākšanu, sastādīs

* Par publikāciju “NeSalaustā sirdslīnija” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.



ALISE POTĀŠA, biedrības “Centrs MARTA” Rēzeknes filiāles vadītāja

rehabilitācijas plānu, lai pārtrauktu vardarbīgās attiecības. “Centrs MARTA” nevaino upuri, tic upura vārdiem un cenšas pēc iespējas ātrāk sniegt palīdzību.

Kādu iemeslu dēļ sievietes gadiem ilgi paliek vardarbīgās attiecībās, nevērsoties pēc palīdzības?

– Iemeslu ir daudz un tie ir komplicēti. Katrā situācijā tie ir ļoti individuāli. Vardarbīgās attiecības ir grūti pārtraukt, tam nepieciešama liela drosmība un uzņēmība. Vardarbības upuris ir pieķēries savam partnerim, vardarbības upuris vaino sevi, vardarbības upuris ir saskāries ar nosodījumu no sabiedrības puses, ir vērsies pēc palīdzības, bet upurim nav ticēts, vardarbības upuris ir ievainojamā situācijā, piemēram, bez iztikas līdzekļiem un vienkārši nav kur iet. Dažreiz sieviete nemaz neapzinās, ka dzīvo vardarbīgās attiecībās, jo tā ir dzīvojusi visu mūžu, tā ir dzīvojusi viņas māte un tāda ir sievietes dzīves pieredze, kura tiek uzskatīta par normu. Visas “Centra MARTA” klientes uzskatu par varonēm, jo viņas ir pieņēmušas lēmumu pārtraukt vardarbīgas attiecības un sākt dzīvi no jauna. Tā tiešām ir liela varonība – nostāties pretī savām bailēm un cīnīties par savām tiesībām, bieži vien sākot dzīvi no nulles.

Kāpēc sievietes nereti atgriežas pie saviem varmākām?

– Pētījumi liecina, ka vardarbības upuri izdzīvo vidēji 7-12 vardarbības ciklus, līdz izlemj attiecības pamest pavisam. Vardarbība ģimenē ir sarežģīta un tās sekas ir ļoti nopietnas. Pārtraukt vardarbīgas attiecības nav viegli, nākas piedzīvot vairākus “šaubu – baiļu – cerību” posmus. Gatavošanās posms – nereti vardarbības pazīmes ir pamanāmas jau *randiņu* posmā, taču sievietes nav spējušas tās atpazīt vai noliegt, jo bijušas ļoti iemīļējušas. Problēmas atzišanas posms – šis ir posms, kad sievietes pilnībā apzinās sevi vardarbīgās attiecībās. Distanšanās posms – šajā posmā vardarbības upuris sāk meklēt palīdzību un neslēpj no citiem esošo situāciju. Šaubu posms – pēc vardarbīgu attiecību pārtraukšanas vai aiziešanas no mājām sievietes ir ļoti ievainojamas, baidās par sevi un bērniem, baidās, vai spēs pašas uzturēt sevi, baidās, ka atgriezīsies varmāka un lūgs atgriezties mājās.

* Turpinājums 14.lpp.

Sagatavoja A.Socka

Īsumā

Darina vainadziņus

LĪGA PAŠEŅKO no Kubulu pagasta ar rokdarbiem aizraujas jau kopš jaunības un, kā pati atzīst, nekādas floristikas kursus nav apmeklējusi, viss ir apgūts pašmācības ceļā, darinot ikdienā dažādas kompozīcijas, dekorus, dekoratīvos ziedu pušķus, Jāņu un, protams, arī Adventes vainagus. “Veidojot vainagus, pielāgojos interesentu vēlmēm. Cits vēlas dabīgu – no egļu zariem, čiekuriem, sūnām, savukārt cits vēlas mākslīgu un krāšņu vainagu ar dažādiem dekoriem. Visbiežākie vainadziņu toņi ir zaļš, sarkans un balts. Kaut gan veidoju pat violettus un oranžus, un ko vien sirds kāro! Sveces vainagiem piemeklēju pēc topošā dizaina, lai iederētos un saskaņotos krāsas. Protams, arī man kā rokdarbniecei mājās katru gadu ir vainags, kurā iedezdam sveces!” atklāj Līga.



Košs akcents. Ziemassvētku gaidīšanas laikā iederas sveces un dekori, arī vainadziņi, kas pietuvina svētkiem un gaismai. Vainagus no egļu zariem Līga darina vien tad, kad kāds palūdz, jo citādi vainadziņam, gaidot savu īpašnieku, pirms laika jau var nobirt skuļas.

Paliks mājās. Šo vainadziņu, kas ir baltos un zaļos toņos, Līga atstās mājās, jo patīk zaļā krāsa.



Izgatavo galda dekorus



Novembra izskaņā uz radošu darbošanos Ziemassvētku noskaņās pulcējās Balvu Eванģēliski luteriskās draudzes pārstāves. Sieviešu vakars notika draudzes namā. “Nodarbību vadīja Vineta Jurjāne. Darinājām Ziemassvētku galda dekorus,” teica Dagnija Vaickovska.

Bibliotēkas aicina aplūkot izstādes

Iečukstēt ausī Brīnumu rūķim

Rugāju bibliotēkā līdz 20.decembrim skatāma izstāde, kurā var apbrīnot Ilonas Kapteines, Ilutas Učelnieces un Lūcijas Šmites darinātos rūķus. Dāmas aktīvi darbojas Rugāju sieviešu biedrībā “Ūdensroze”, kur kādā no nodarbībām ir tapuši izstādē redzami elektgari viriņi.

Pa baltu, sniegotu taku Rugāju bibliotēkā saradušies Rūķi. Skaisti saposušie, stāv uz savām kājēlēm, kas ieautas baltos zābakos. Baltos cimdos tērptas rokas, izaudzētas baltas bārdas... Viņi gaida baltas domas un brīnumu, gaida labus vārdus un kādu, ar kuru tajā visā dalīties, jo tuvojas Ziemassvētki – laiks, kad iespējams viss. “Mēs katrs gaidām brīnumu, kāda sapņa piepildījumu. Gribētos domāt, ka bibliotēkā ieradušies Brīnumu rūķi, varbūt notiks brīnums un rūķim ausī iečukstētā vēlēšanās piepildīsies. Nāc uz bibliotēku ar Rūķiem sačukstēties!” aicina Evita Garbacka, Rugāju bibliotēkas vadītāja.



Brīnumu rūķi. Apmeklējot bibliotēku, var gan apskatīt izstādi, gan, protams, izvēlēties kādu grāmatu par rūķiem vai citām būtnēm un lietām.



Kas ir rūķis? Maza cilvēkveida mitoloģiska būtne, kas dara brīnumus, parasti uzturas pazemē, mežos, koku dobumos un ir cilvēkiem labvēlīga.

Darbi atceļojuši no Cēsu puses

Novadnieces INESES JANSONES darbu izstāde pašlaik skatāma vairākās mūspuses bibliotēkās un citās kultūras iestādēs.

“Esam amatnieki, mums ir ģimenes uzņēmums “Tautietis”, kas piedāvā rotaslietas, tautiskos simbolus, aksesuārus u.c. Ar tautiskām rotām piedalāmies Dziesmu svētkos, kuriem veidojam vainagus. Savus darbus bieži vedam uz Kurzemes pusi, bet Balvu novadā piedāvājam pirmoreiz. Strādājam pēc jaunām tehnoloģijām, ar modernām iekārtām,” stāsta I.Jansone. Viens no darbiem, ko amatnieki gatavo, ir eglīšu rotājumi. Kā tie top? Darbiem ar lāzeri izgriež detaļas, pēc tam uz īpaša printera izprintē, pievieno lentītes. Ir pieprasījums, piemēram, pēc rotām ar dabīgiem akmeņiem, kā arī komplektiem (auskari un rokassprādzes), dažādiem dēlišiem, piemēram, informatīviem, un dvieļu vai atslēgu pakaramiem, ko var piekārt vai pieskrūvēt, piestiprināt pie sētas, sienas vai jebkur citur.

“Ar mīlestību darām to, kas patīk. Zinu, ja darbu nemīli, tad, pirmkārt, tas nesanāk tā, kā gribi, otrkārt, nevar nopelnīt. Mājām klāt ir piecelta darbnīca, tur arī darbojamies. Darbnieku mums nav, strādā tikai un vienīgi ģimene. Esmu bagāta un laimīga, jo man ir pieci bērni,” atklāj Inese. Balvu puse, īpaši Rugāji un Lazdukalns, viņai ir sirdij tuva, tur pavadīta bērnība, slauktas govīs, ravēti dārzi. Bērnībā, kā stāsta Inese, viņa redzējusi ģimenes modeli, kur katram – sievietei un vīram – ir savi darbi. Tagad, kā smeļ novadniece, par to var izlasīt tikai grāmatās: “Mācējām gan svētkus svinēt un atpūsties, gan rukāt melnām mutēm. Citīgi strādājam arī tagad, jo ne visas latviešu ģimenes brauc prom.”



Dēlītis ar uzrakstu. Dēlišus pēc izgatavošanas apstrādā ar ūdens noturīgu laku.



Amatnieku darbi. Inese uzsver, ka gatavo lietas, kas noder vietējiem iedzīvotājiem gan skaistumam, gan praktiskai izmantošanai.



Ar humora pieskaņu. Dēlišiem uzrakstus Inese vāc, lasot grāmatas vai ieskatoties internetā. Citreiz atrod tikai daļu no uzraksta, bet otru daļu piedomā klāt.

Lappusi sagatavoja A.Socka, foto – no personīgā arhīva

Saruna ar ugunsdzēsēju glābēju

Vai zudis skolotājs?

Par priekšzīmīgu dienestu un sakarā ar Latvijas Republikas proklamēšanas 105. gadadienu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona pārvaldes PATEICĪBA izteikta kaprālim ALDIM ODUMIŅAM, Latgales reģiona pārvaldes Balvu daļas vada komandiera vietniekam. Dienestu VUGD viņš uzsācis 2013. gada aprīlī. Balvu daļas vada komandiera vietnieka amatu ieņēmis šī gada maijā.

Raksturojumā teikts, ka esat sevi parādījis kā prasnīgu darbinieku ar pieredzi un zināšanām ugunsdzēsības taktikas un aprīkojuma jomā. Izskaidrojiet to!

– Taktika, skaidrojot saviem vārdiem, ir kā rīcības plāns notikuma vietā, izmantojot materiālos un cilvēkresursus, kas ir mūsu rīcībā, lai tos efektīvi virzītu cilvēku glābšanai un ugunsgrēku dzēšanai. Taktika ir darbības, ko vispirms apgūstam teoretiski, lai pēc tam varētu pielietot dzīvē, pildot dienesta pienākumus. Tikai pateicoties tehnikai, aprīkojumam un personāla profesionālajai sagatavotībai, var veidot taktiku, lai pēc iespējas ātrāk notikuma vietā gūtu panākumus savā labā. Ar aprīkojumu jeb tehniskajām ierīcēm mēs darbojamies gan nodarbību laikā, gan ugunsgrēku vai glābšanas darbu laikā. Katru rītu, pieņemot maiņu, tiek pārbaudīts, vai aprīkojums ir darba kārtībā, lai nav tā, ka notikuma vietā pēkšņi kaut kas nedarbojas.

Vai desmit gadu laikā aprīkojums, kopš pildāt dienesta pienākumus, ir mainījies – nomainīts ar jaunāku?

– Aprīkojums mainās. Protams, ir kaut kas palicis no tā, kad atnācu pirms desmit gadiem, bet sūdzēties par to, ka aprīkojuma trūktu kā tāda, nevar. Uz jaunāku tiek nomainīts autotransports, kas nāk kopā ar jauno aprīkojumu. Kaut vai tās pašas jaunas šļūtenes, kas varētu šķīstīt kā nieks, bet tas ir ļoti svarīgi mūsu darbā, kādu papildus instrumentu uzliek uz mašīnas. Standarta situāciju mums nemēdz būt. Katrs izbraucums ir neprognozējams, un tu nezini, kas tevi sagaida izsaukuma vietā.

Neretī cilvēki mēdz teikt, ka ugunsdzēsēji, lūk, atbrauca dzēst uguni, bet ūdens beidzās pēc dažām minūtēm. Kā to skaidrojat?

– Primārais, kas mums nepieciešams ugunsgrēka dzēšanā, ir ūdens. Jaunajās ugunsdzēsības mašīnās gandrīz visās ir trīs tonnas ūdens. Viens no ūdens stobriem noregulēts uz maksimumu un padod 500 litrus ūdens minūtē. Tīri matemātiski rēķinot, ar vienu stobru varam dzēst sešas minūtes. Dzēšot uguni dzīvoklī, protams, ūdens padēvi regulējam uz minimumu, lai neaizlietu dzīvokli un neappludinātu zemāk dzīvojošos. Tāpēc, aizbraucot uz ugunsgrēka vietu, pirmais, ko es daru kā vada komandiera vietnieks, skrienu pie vietējiem iedzīvotājiem un jautāju, kur var paņemt ūdeni. Sabiedrībai, tas, protams, var likties maldīgi: tikko atbrauca dzēst, bet viens skraida un prasa ūdeni.

Vai ugunsdzēsēju darbu ietekmē laika apstākļi?

– Neapšaubāmi. Sarežģīts laiks laukos ir ziema, kad ceļi tiek slikti tīrīti, arī rudens slapjdraņķis, pavasara šķīdonis. Pa tādiem ceļiem nokļūt ugunsgrēka adresē ir grūti. Arī ūdens ņemšanas vieta ir, bet piebraukt nevar. Pilsētā ir cita problēma – tur pie daudzdzīvokļu mājām mēdz būt grūtības piebraukt, jo traucē iedzīvotāju novietotās automašīnas. Laukos bieži līdz ugunsgrēka vietai nav iespējams nokļūt, jo nav piebraucamo ceļu kā tādu vai tie ir aizauguši un nav izbraucami. Šoferiem nav viegli šādās situācijās. Nākas ņemt rokās instrumentus, pārnēsājamos ūdenssūkņus un doties uz ugunsgrēka vietu kājām. Protams, kad cilvēks gaida palīdzību, tad pat minūte viņam šķiet kā mūžība. Mūsu pašu interesēs ir pēc iespējas ātrāk ierasties un noķert to liesmu, kamēr tā vēl nav ieskrējusies.

Kā raksturotu ugunsgrēkus pirms desmit gadiem, kad stājāties darbā, un tagad?

– Pirmais, kas nāk prātā, tie bija kūlas ugunsgrēki, nenormāli daudz kūlas dedzināšanas gadījumu. Tagad to skaits ir daudz mazāks. Iespējams, teritorijas kļuvušas sakoptākas. Par pārējiem ugunsgrēkiem var teikt, ka to izcelšanās iemesli nav daudz mainījušies. Tie izceļas elektrības bojājumu dēļ, ziemā – nesalabotas apkures, tostarp netīrītu dūmvadu dēļ, kas daļēji saistīti ar iedzīvotāju materiālo un finansiālo stāvokli. Šeit pat Balvos mums ir tāds bēdu stāsts. Braucot ārā no Balviem, ir māja, kurai jau novāks jumts, bet saimniece turpina dzīvot. Pats personīgi esmu braucis dzēst ugunsgrēku tur vismaz reizes

trīs, arī kolēģi ir braukuši. Mājai jumta nav, skursteņa nav, bet saimniece turpina kurināt. Cilvēki, braucot pa lielo ceļu, redz, ka dūmi mājai iet pa visām šķirbām, un zvana ugunsdzēsējiem.

Kas vēl iespiedies atmiņā no dienestā aizvadītajiem gadiem?

– Kad iestājos dienestā, vajadzēja braukt uz trīs mēnešu kursiem Rīgā. Kursi jau gāja uz beigām, kad notika Zolitūdes traģēdija, sabruka "Maxima" lielveikals. Tas notika 21. novembra vakarā, kad uz notikuma vietu izbrauca visas Rīgas ugunsdzēsēju daļas. No televīzijā un internetā redzētā saprātām, ka arī mums būs jādodas palīgā. Nākamajā dienā no rīta mūs jau gaidīja autobuss, kas visus koledžas audzēkņus un kursantus nogādāja traģēdijas vietā. Tas bija smags darbs gan fiziski, gan morāli, jo nevienu no drupās apraktajiem cilvēkiem glābt vairs neizdevās. Glābšanas darbos piedalījās arī tagadējais Balvu daļas komandieris Alvis Romāns, kurš toreiz mācījās koledžā. Trešajā dienā, kad es aizbraucu, notika vēl trešais ēkas nogruvums.

Pēdējais ugunsgrēks, ko dzēsāt, bija pilsētā vai laukos?

– Pēdējais ugunsgrēks, kura novēršanā piedalījās, bija Balvu centrālās katlu mājas teritorijā, kur dega šķelda. Iepriekšējā ugunsdzēsēju komanda bija nodzēsusi atklātu liesmu, ar ko dega šķelda, un nodeva maiņu mums. Mēs braucām un dežurējām visu diennakti līdz rītam, jo šķeldas gruzdēšana turpinājās. Tad mani aizsūtīja uz Rīgu, uz Vadības zinības kursiem, no kuriem atgriezies nesen. Tagad aizvietošu atvaļinājumā esošo kolēģi Tilžas ugunsdzēsības posteni.

Kā kļūvāt par ugunsdzēsēju glābēju?

– Pieteikties dienestā ugunsdzēsējos glābējos gribēju jau tad, kad veidoja Tilžas posteni, bet nepaspēju. Balvos arī it kā bija vakanta vieta, bet pats tani laikā biju izbraucis uz ārzemēm, kad atgriezies un meklēju iespēju, tā jau bija palaista garām. Daļas sastāvs bija nokomplektēts. Jā, es pabeidzu Sporta akadēmiju un devos uz ārzemēm laimi meklēt. Īrijā pavadīju trīs gadus. Vakance no jauna parādījās tikai pēc kāda laika, kad viens no ugunsdzēsējiem brauca projām uz ārzemēm ar ģimeni.

Kas esat pēc profesijas, ko apgūvāt Sporta akadēmijā?

– Esmu sporta skolotājs, aizsardzības mācības skolotājs un šaušanas treneris. Tani laikā, kad beidzu Sporta akadēmiju, skolotājiem neko daudz nemaksāja. Vajadzēja nostāties uz savām kājām, bet sapratu, ka ar skolotāja algu varēšu tikai eksistēt, nevis iekārtot sev dzīvi. Tāpēc devos uz ārzemēm. Ne jau ar prieku visi brauc uz turieni, bet situācija ir tāda, kāda ir.

Arī glābšanas un ugunsdzēsības darbos ir svarīga fiziskā formā. Kā to uzturat?

– Jā, ar to mums dienestā ir stingri. Pastāv fiziskie normatīvi, kas katru gadu obligāti jānokārto. Brauc komisija, vērtē. Fiziskā forma ir jāuztur, jo bez tās nav iespējams veikt savus pienākumus. Daļā ir neliela sporta zāle, ko paši esam iekārtojuši. Sporta sacensībās pilsētā, novadā gan nepiedalos,



Foto - no personīgā arhīva

Atgādina medaļa. Šoruden, 21. novembrī, Zolitūdē notika piemiņas pasākums tiem iedzīvotājiem, kas gāja bojā, sabrūkot lielveikalam "Maxima". Ir pagājuši desmit gadi. Apgūstot ugunsdzēsēja glābēja profesiju kursus Rīgā, sagadījās tā, ka tani laikā notika Zolitūdes traģēdija, sagruva lielveikals "Maxima". Glābšanas darbos piedalījās arī tie ugunsdzēsēji glābēji, kas bija ieradušies uz kursiem UCAK. Par piedalīšanos glābšanas darbos tika pasniegts VUGD apbalvojums – medaļa "Par drosmi". Jautāts, vai nav bail, ka kaut kas līdzīgs varētu kādreiz atkārtoties, Aldis cer, ka cilvēki, kuri pilda savus pienākumus, dara to godprātīgi.

jo uz medaļām netēmēju.

Kam veltāt brīvo laiku?

– Dzīvojot privātmājā, aktuāls ir mūžīgais remonts. Pirms šīs sarunas iztīrīju sniegu pie mājas, bet vasarā diezgan bieži ir jāpļauj zāle. Lai gan esmu maksšķerņnieks, tomēr uz ezera ziemā eju tikai tad, kad ar tanku var braukt virsū. Nevērtēju kā drosmīgus tos zemledus maksšķerņniekus, kuri kāpj uz pirmā ledus, kad tās vēl ļogās un sprakšķ. Tāpat kā tos, kas dodas uz pēdējā ledus, kaut gan tas ir biezs, bet nav izturīgs. Ja būs lielāki minusi, lūdzu! Vai tā zivs ir to verta, lai ielūstu ledū? Nu labi, ja to kāds vēl pamanīs, bet ja ne?!

Lasītājs jautā

Kas nonesa tiltiņu?



Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Aizbraucis, neliekoties ne zinīs. Aptuveni pirms gada Tilžas-Bērzs pilis ceļa malā, Golvaros, uz privātās zemes tika uzstādīts krucifikss. Spriežot pēc attēla redzamā, vieta iekārtota rūpīgi, skaisti un ar mīletību. Pāri grāvim bija uzlikts glīts tiltiņš. Tas netraucēja pat ceļiniekus, pļaujot gar ceļa malām zāli. Nesen tiltiņš tika *nonests*. Pēc cilvēku stāstītā, gājēju tiltiņu it kā esot *nonesis* sudrabots "Audi A4". Vai autovadītājs to nejuta, neredzēja vai negribēja redzēt atpakaļskata spoguli?

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska

* Sākums 11.lpp.

Vardarbība nav upura personīgā problēma

Šajā posmā ir būtiski, lai sievietē pēc iespējas ātrāk iegūtu savu neatkarību (dzīvesvietu, darbu, speciālistu atbalstu). Apstiprinājuma posms: sievietē sāk plānot savu turpmāko dzīvi, mostas cerība par izdošanos mainīt dzīvi. Skumju posms: mainot dzīvi, piezogas skumjas un sevis vainošana, jo sievietei šķiet, ka viņa ir sagrāvusi ģimeni, ka attiecībās taču ir bijuši arī laimīgi brīži un varbūt viņai vajadzēja tās saglabāt bērnu dēļ, jo bērnam vajag tēvu, vecmāmiņu u.tml. Atgūšanās posms: visiem vardarbības upuriem ir nepieciešama speciālistu palīdzība, lai mazinātu kaitējumu, ko nodarījušas ilgstošas vardarbīgas attiecības – tās ir ilgi dzīstošas psiholoģiskas un emocionālas rētas, kuras paši upuri var pat nepamanīt un neapzināties, jo tās nav tik redzamas kā fiziskas rētas. Katrā no šiem posmiem ir risks atgriezties pie varmākas, tāpēc ļoti svarīgi ir nebūt vienai, vērsties pēc palīdzības un nepadoties, lai kopā ar speciālistiem pārvarētu šos grūtos brīžus.

Kāda palīdzība no valsts būtu nepieciešama, lai mazinātu vardarbību ģimenē?

– Mums ir daudz jautājumu, kas jārisina un jāuzlabo. Viens no kritiski svarīgākajiem būtu Stambulas konvencijas ratificēšana. Taču arī šobrīd jau ir vērtīgi tiesiskie instrumenti, ar kuriem varam lepoties. Nesen biju pieredzes apmaiņas

braucienā Lietuvā. Biju ļoti pārsteigta, cik Lietuvā ir drūma situācija ar valsts atbalstu vardarbībā cietušām sievietēm. Vienlaikus jutos lepra par Latviju un biedrības “Centrs MARTA” artavu šajā jautājumā. Piemēram, balstoties uz “Centra MARTA” pieredzi, Labklājības ministrija izstrādājusi Tiesību akta projektu “Grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumos Nr. 790 “Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanas kārtība no vardarbības cietušām un vardarbību veikušām pilngadīgām personām””. Tiesību akts ir stājies spēkā 2023.gada 1.jūlijā, un rezultātā vardarbības upuriem ir pieejams krīzes dzīvokļa pakalpojums, kā arī ir krietni palielināts speciālistu konsultāciju skaits augstas vardarbības riska gadījumos. Šogad “Centrs MARTA” piedalījās Tieslietu ministrijas krimināltiesību darba grupā vardarbības ģimenē mazināšanai un divās Tieslietu ministrijas civilprocesa darba grupās vardarbības ģimenē mazināšanai, sniedzot priekšlikumus krimināltiesību un civiltiesiskā regulējuma pilnveidošanai. “Centrs MARTA” ir piedalījies arī Saeimas juridiskās komisijas sēdēs, kur apspriesti grozījumi Kriminālikuma uzlabošanai. Rezultātā likums ir uzlabots un ir iespējams saukt pie kriminālatbildības varmākas, kuri pārkāpj prasību par pagaidu aizsardzību.

Man gribētos, lai pašvaldībās būtu lielāka uzticība nevalstiskajam sektoram, lai mums izdotos izveidot ciešus un stabilus sadarbības modeļus, kas balstīti savstarpējā uzticībā, līdzīgi kā tas ir Ziemeļvalstīs. Lai mazinātos birokrātiskais slogs. Lai klientiem būtu iespēja anonīmi saņemt valsts apmaksātu pakalpojumu. Šobrīd mums ir lieliska sadarbība ar Rēzeknes valsts pilsētas pašvaldības pārvaldi “Sociālais dienests”, ar Valsts policiju, ar Rēzeknes novada Sociālo dienestu, ar Valsts probācijas dienestu. Droši varu teikt, ka esam viena liela un spēcīga komanda vardarbības ģimenē novēršanā un prevencijā. Taču dažādu stereotipisku un maldīgu uzskatu dēļ par “Centra MARTA” darbību mums nav izdevies tikt sadzirdētiem Rēzeknes pilsētas domē. Esam lūguši pašvaldībai mums bezatlīdzības lietošanā piešķirt telpas, taču saņemam atteikumu, kuram pamatojums īsti racionāli nav saprotams. Ar sāpīgu sirdi jāatzīst, ka tas uzskatāms par klaju vardarbības atbalstīšanu, par vienaldzību pret vardarbību piedzīvojušām sievietēm ar bērniem, par nevienlīdzīgu attieksmi pret sabiedriskā labuma organizācijām pilsētā, kurā vienas organizācijas tiek atbalstītas, savukārt citas bez objektīva pamatojuma netiek.

Viedoklis par Stambulas konvenciju

Nav jābaidās no termiņiem

“Centrs MARTA” jau 23 gadus aizstāv vardarbībā cietušo balsis. 2011. gadā pirmo reizi vēsturē beidzot tika izveidots starptautisks līgums jeb Stambulas konvencija, kura fokuss ir tieši vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē izskaušana. Arī Latvijas eksperti piedalījās šī dokumenta tapšanā. Tas ir visaptverošs, praktisks un kalpo kā ceļvedis labākajai praksei vardarbības apkarošanā. Protams, konvencija nav burvju nūjiņa, taču tas ir signāls katrai cietušajai sievietei, bērnam un vīrietim, ka viņi savai valstij nav vienaldzīgi. Konvencija pasargās cietušos neatkarīgi no tā, kāda Latvijā būs valdība vai kādi būs jomu vadošie ministri, jo cīņa pret vardarbību būs mūsu valsts pienākums starptautiskā mērogā, nevis īstermiņa tendence.

Termiņi, par kuru būtību Latvijas sabiedrība jau gadiem tiek maldināta, faktiski vienkārši nevar ietekmēt lietas, ko nesedz konvencijas tvērumus. Konvencijai, tāpat kā visiem citiem starptautiskajiem līgumiem, ir ierobežots objekts un mērķis, kura rāmjos tā darbojas. Konvencija neregulē ģimenes sastāvu, neregulē laulību un neregulē dzimumu identitātes jautājumus. Tai nav tāda juridiskā spēka. Tas attiektos uz Latviju tikpat lielā mērā, kā tas attiecas uz Horvātiju, Serbiju, Itāliju, Poliju un virkni citu konservatīvu un kristīgu valstu, kas konvenciju ir ratificējušas un kurās šo gadu laikā tā nekādā veidā nav ietekmējusi likumdošanu iepriekšminētajos jautājumos. Taču katrā no šīm valstīm ir krietni uzlabojies

darbs ģimenes vardarbības apkarošanā, datu ievākšanā un pakalpojumu klāsta uzlabošanā cietušajiem. Tajās ir kritušie arī sieviešu slepkavību statistiskie rādītāji, kas patlaban Latvijā ir augstākie Eiropā, un tikai turpina pasliktināties. Konvencija regulē tikai ar vardarbību saistītus jautājumus – prevenciju, likumdošanu, cietušo aizsardzību, vardarbību veikušo saukšanu pie atbildības. Jebkas cits ir valstu pašu lēmums.

Ja baidāties no termina ‘gender’, tads jau pastāv vairākās konvencijās, ko Latvija bez problēmām ir ratificējusi, piemēram, Starptautiskās krimināltiesas Romas Statūtos un Eiropas Padomes konvencijā pret cilvēku tirdzniecību. ‘Gender’ jeb dzimte nav tas pats, kas ‘dzimumu identitāte’ vai ‘dzimumu maiņa’. Tie ir atšķirīgi termini ar atšķirīgu un nesaistītu nozīmi. Termins ‘gender’ tiek saprasts kā stereotipi, īpašības un uzvedība, kas sabiedrībā tiek piedēvētas sievietēm un vīriešiem. No šiem stereotipiem ilgtermiņā cieš gan sievietes, gan vīrieši – sievietes saskaras ar vardarbību un nepamatotu diskrimināciju, savukārt vīrieši dzird pārmetumus par to, ka nav pietiekami vīrišķīgi, ja izvēlas ģimenē uzņemt primārā aprūpētāja lomu vai nerisina konfliktus ar ‘izkaušanos’ un agresiju.

Ja baidāties no konvencijas negatīvas ietekmes uz mūsu izglītības sistēmu, tā var palīdzēt izdarīt tikai pretējo. Latvijā ir augstākie skolu vardarbības rādītāji Eiropā. Bērniem un jauniešiem Latvijā ir nepieciešama īpaša uzmanība nevar-

darbīgas uzvedības, līdztiesības un cieņas apguvei, un par šiem jautājumiem ir nepieciešams domāt un atbilstoši rīkoties pēc iespējas ātrāk. Konvencijas 14. pants par izglītību sniedz dalībvalstīm plašu rīcības brīvību par to, kāda veida izglītības materiālus valstis uzskata par piemērotiem un kādai izglītojamo vecuma grupai tie tiek pasniegti. Vienīgais, kas tiek prasīts, ir aktīvi veicināt vienlīdzību, tostarp sieviešu un vīriešu līdztiesību privātajā un sabiedriskajā dzīvē, un stereotipu mazināšanu specifiski, lai novērstu vardarbību pret sievietēm. Mēs kā valsts neesam spiesti mācību materiālos ieviest neko, ko paši nevēlēsimies tur redzēt.

Valsts no ratifikācijas neko nezaudē, taču iegūst neskaitāmi daudz – cieņu no mūsu ārvalstu partneru puses, vadlīnijas un nepieciešamību atrast finansējumu, lai varam ieviest labākus un specializētākus pakalpojumus cietušajiem, pozitīvu spiedienu domāt par šo problēmu valstiski un koordinēti, un, galvenais, ļoti vērtīgu tiklu, kura ietvaros varam gūt pieredzes un prakses apmaiņu caur GREVIO ekspertu grupu.

Konvencijas ratificēšana būs lēns, bet pamatīgs un ilgtspējīgs sākums tādai Latvijai, kura varēs paskatīties acīs katram vardarbībā cietušajam un ar savu rīcību pierādīt, ka tai rūp viņu drošība par spīti dezinformācijas kampaņu mēģinājumiem pārliecināt par pretējo.

ALĪSE POTAŠA

Starptautiskie likumi

Fakti

◆ ES un tās dalībvalstis strādā kopā, lai novērstu un apkarotu vardarbību pret sievietēm un meitenēm, aizsargātu cietušās un sodītu likumpārkāpējus.

◆ Pieaug arī vardarbība tiešsaistē, kas jo īpaši tiek vērsta pret jaunām sievietēm un sabiedriskajā dzīvē iesaistītām sievietēm, piemēram, žurnālistēm un politiķēm. Sievietes saskaras ar vardarbību arī darbā: aptuveni trešdaļa sieviešu ES, kuras ir saskārušās ar seksuālu uzmākšanos, to ir piedzīvojušas darbā.

“Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Par Stambulas konvenciju

Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu – Stambulas konvencija – ir starptautisko standartu kritērijs šajā jomā.

Konvencija:

- ir pirmais starptautiskais dokuments, kurā ietverta dzimuma definīcija,
- paredz kriminālatbildību par tādiem nodarījumiem kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana, piespiedu laulības, vajāšana, piespiedu aborti un piespiedu sterilizācija,
- atzīst, ka vardarbība pret sievietēm ir cilvēktiesību pārkāpums un diskriminācijas veids,
- nosaka, ka valstis ir atbildīgas, ja tās pienācīgi nereaģē uz šo vardarbības veidu.

Konvencijā ir noteikti visaptveroši juridiski un politiski pasākumi, lai novērstu šādu vardarbību un aizsargātu cietušos un palīdzētu viņiem. Šie pasākumi ietver datu vākšanu, izpratnes veidošanu, juridiskus pasākumus attiecībā uz kriminālatbildības noteikšanu par šādu vardarbību un atbalsta pakalpojumu sniegšanu. Tā pievēršas arī dzimumbalstītas vardarbības dimensijai patvēruma un migrācijas jautājumos.

Stambulas konvencija stājās spēkā 2014.gada aprīlī, un ES to parakstīja 2017.gada 13.jūnijā. Padome 2023.gada februārī lūdza Eiropas Parlamenta piekrišanu lēmuma pieņemšanai par to, lai ES noslēgtu konvenciju. 2023.gada 1.jūnijā Padome pieņēma lēmumu par ES pievienošanos konvencijai.

Sievietes tiesības uz dzīvi bez vardarbības ir nostiprinātas arī starptautiskos nolīgumos, piemēram, Konvencijā par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (1979.) un ANO Deklarācijā par vardarbības pret sievietēm izskaušanu (1993.).

Fakti

◆ Covid-19 pandēmijas laikā tika reģistrēts būtisks fiziskās un emocionālās vardarbības pret sievietēm pieaugums. Ziņojumi liecina, ka dažās valstīs zvani uz palīdzības dienestiem par vardarbību ģimenē ir palielinājušies piekārtīgi.

◆ Vardarbība pret sievietēm un meitenēm ir viens no sistemātiskākajiem un izplatītākajiem cilvēktiesību pārkāpumiem pasaulē. ES valstīs nav izņēmums. Diemžēl katrā trešā sievietē ir piedzīvojuši fizisku vai seksuālu vardarbību, kas galvenokārt ir intimā partnera vardarbība.

Apsveikumi

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "RENEM"
iepērk
**jaunlopus, liellopus,
aitas, piena teliņus.**
Elektroniskie svāri. Augstas
cenas. Samaksa – pārskaitījums
vai skaidra nauda.
Tālr. 26447663.

iepērkam LIELLOPUS!
62003939
info@senlejas.lv

Pērk meža īpašumus, cirsmas,
lauksaimniecības zemes.
Tūlītēja un godīga samaksa par
mežu.
Ātra un precīza novērtēšana.
Vienkāršs pārdošanas process.
Cilvēcīga sadarbība.
Pārdod mežu profesionāļiem, liec
mežu savā lietā!
Tālr. 29289878.

PĒRKAM
Augošu koku cirsmas
un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä
Telefoni informācija: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com.lv

Pērk mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.

Pērk zirgus. Tālr. 26477904.

Craftwood pērk meža īpašumus,
cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Greensnap OÜ par augstām cenām
pērk īpašumus, cirsmas,
apaugumus un lauksaimniecības
zemes. Izvērtējam vienas darba
dienas laikā. Apmaksa darījuma
dienā. Strādājam gan ar fiziskām
gan juridiskām personām. Zvanīt
jebkurā laikā! Tālr. +371 29465287,
+372 56683999.

Pērk cirsmas un meža īpašumus.
Tālr. 29386009.

Pērku mežu, lauksaimniecības
zemi. Tālr. 29386009.

Apsveikumi

Aiz gada gads kā balta saule riet,
Bet atmiņas ar sapņiem blakus stājas,
Cik jaunu nodomu un ilgu krājas,
Sirds piemin jaunību un atkal dzied!

Mīļi sveicam **Gertrūdi Stāmeri**
skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam stipru veselību, mīlestību
un skaistu, raitu ikdienas soli!
Cīruļu, E.Jermacāna, Zlidņu, Plešu, A.Jermacānes ģimenes

Pacelsim glāzes par gadiem!
Tie kā svīres aiz apvāršņa zūd.
Par draugiem, par darbiem labiem,
Par brīžiem, kad kopā būts!
Pacelsim glāzes par sāpēm,
Kas kopā ar nedienām gaist!
Par prieku, kas bijis pārpārēm,
Par šo mirkli, kas ir tik skaists... (G.Salna)

Mīļi sveicam **Gertrūdi Stāmeri** skaistajā dzīves
jubilejā! Vēlam veselību un Dieva svētību katrai dienai!
Kuplais radu pulks

Lai Tavu dienu galotnes zaļas
ir sniegputeņos un salā,
lai Laima vēlīgi laimīti dala.
Ik brīdī to balsi lai dzirdi,
kas prieku liek pavairot,
tad jaunība staros sirdi
un neatļaus novēcot.

Lai mīļvārdu siltās straumes nokļūst pie
Dainas Laicānes tieši jubilejas dienā, nesot sveicienus
no Margaritas, Annas, Allas B., Elzas, Tatjanas,
Dainas B., Allas S., Andas

Tavs ieguvums ir Tavi gadi, kas mīļi sveikuši.
Tos sagaidot un aizvadot, Tu bagātāks kļuvis.
Lai prieks par iegūto un dotu
Un katru gadu nodzīvotu!

Vismīļākie sveicieni **Jāzepam Apšeniekam**
skaistajā dzīves jubilejā! Daudz laimes, prieka, veselības,
labus cilvēkus apkārt un Dieva svētību ik dienu.
Janīna, Līga, Līvija, Agnese, Anna G., Anna L., Anna Š.

Ikvienam ir iespēja
isi un konkrēti pateikt
paldies kādam
labvēlim, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam.
Tas maksās – tikai 5
eiro par 28 vārdiem.
Jo šie ir
"Pateicības vārdi".



Pateicoties pilsētas
pārvaldnieces Marutas
Castrovas operatīvai rīcībai,
lapu kaudze no iebraucamā
ceļņa Partizānu ielā tika
nostumta. Paldies!

Reklāma

**OPTIKAS SALONA
ATKLĀŠANA
BALVOS!**
T/C Planēta

METROPOLE
OPTIKAS SALONS

LĪDZ 13.12.2023.
VISAM
-30%

Afiša

* Sākums 7.lpp.

Tilžā

6.decembrī Tilžas Kultūras un vēstures namā Rūķis aicina bērnus uz radošo darbnīcu "Ziemassvētku eglīte, kura nekož".
Plkst. 10.00 pie Rūķa ciemosies Tilžas pamatskolas bērnu darza grupiņa.
Plkst. 16.00 uz eglīšu izgatavošanu Rūķis aicina Tilžas pamatskolas skolēnus. Līdzī jāņem šķēres, parastais zīmulis, divas A4 stingras (kartons) aplikāciju papīra lapas. Kādā krāsā gribi eglīti, tādas krāsas papīru izvēlies!

Viļakā

6.decembrī plkst. 15.00 pie Viļakas pilsētas pārvaldes Ziemassvētku eglis iedegšana ar muzikālu Ziemassvētku izrādi ģimenēm "Iedomīgā eglīte".

Viksnā

19.decembrī plkst. 18.00 tautas namā piparkūku gatavošanas meistarklase, vadītāja Arnita Melberga. Dalības maksa – EUR 5. Produkti un dekori ir iekļauti cenā. Pieteikties līdz 17.decembrim, zvanot pa tālruni 20284144.

Žiguros

17.decembrī no plkst. 12.00 kultūras namā ikviens tiek aicināts uz Ziemassvētku tirdziņu, lai iegādātos vietējo zemnieku, amatnieku un mājražotāju radītos darinājumus un baudītu kopējo atmosfēru.

Turpinās preses abonēšana

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2024.gadam
(EUR)

Abonēšanas periods	Abonēšanas cena fiziskai personai	Abonēšanas cena juridiskai personai	Speciālās cenas piedāvājums fiziskām personām 2023.gada 12 mēnešu abonentiem
1 mēnesis	7,22	8,00	6,50
3 mēneši	21,67	24,00	19,50
6 mēneši	42,22	48,00	38,00
12 mēneši	80,00	90,00	72,00

JANVĀRIS 2024

Katrs 2024.gada lasītājs saņems dāvanu!

Visi, kuri būs abonējuši avīzi līdz 22.decembrim, reizē ar pirmo laikraksta numuru saņems tradicionālo dāvanu – krāsainu kalendāru.

Abonē Vaduguni redakcijā!

Darba piedāvājums

Gulbenes novada pašvaldība (reģ. Nr. 90009116327) aicina piedalīties atklātā konkursā uz GULBENES NOVADA BĀRIŅTIESAS (reģ. Nr.40900015766) PRIEKŠSĒDĒTĀJA (profesijas klasifikatora kods 1344 05) amatu uz noteiktu laiku.

Gulbenes novada pašvaldība piedāvā:

- Pilnas slodzes darbu uz noteiktu laiku.
 - Sociālās garantijas.
 - Veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu.
 - Iespēju strādāt dinamiskā, draudzīgā un uz attīstību vērstā kolektīvā.
 - Radošu, interesantu un atbildīgu darbu ar iespēju pilnveidot savu profesionālo pieredzi.
 - Stabili atalgojumu ar mēnešalgu sākot, no **EUR 1544** (7.saime, VI līmenis, 12.mēnešalgu grupa, 2.kategorija), līdz **EUR 1805** (7.saime, VI līmenis, 12.mēnešalgu grupa, 3.kategorija) pirms nodokļu nomaksas.
- Ar atklāta konkursa nolikumu uz Gulbenes novada bāriņtiesas priekšsēdētāja amatu un Gulbenes novada bāriņtiesas nolikumu var iepazīties Gulbenes novada pašvaldības mājaslapā www.gulbene.lv.
- Amata pretendentiem pieteikumam nepieciešamie dokumenti jāiesniedz līdz **2023.gada 18.decembra plkst. 17.00.**

Pārdod

Z/S "Užgava" pārdod pārtikas, lopbarības KARTUPEĻUS, graudus. Tālr. 29432655.

Pārdod kvalitatīvus lopbarības miltus un graudus. Iespējama piegāde. Tālr. 26065442.

Pārdod 3-istabu dzīvokli 5. stāvā, centrā. Tālr. 25885925.

Pārdod Jeep Cherokee, 2005.g., TA. Tālr. 27843616.

Pārdod Audi A4, 1.6 l, 1998.g., EUR 1200. Tālr. 29383285.

Skaldīta malka. Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod grieztu, skaldītu malku. Tālr. 29196108.

Pārdod skaldītu malku. Tālr. 29332209.

Pārdod skaldītu malku, ir arī fasēta malka maisos. Tālr. 26550272.

Pārdod sausu, pussausu, svaigu, skaldītu malku ar piegādi. Tālr. 26425960.

Pārdod lopbarībai: burkānus, kartupeļus, graudus, cukurbietes, runķļus. Ruļļos: skābsienu, sienu, salmus. Ar piegādi. Tālr. 25442582.

Latvijā audzēta cukgaļa. Ar piegādi. Tālr. 26326705.

Dūmvadu, dabīgo ventilāciju, apkures ierīču, dūmeļu apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Logu, durvju montāža. Telpu remontdarbi, Dūmu detektorī. Tālr. 22363236, 20404400.

Lidzjutības

*Te paliek pagalmi, manu soļu vītis,
Un puķe, kam es sauli dāvājuši.
Šķiet, arī darbs ir beidzot padarīts,
Kur mīlot, sevi esmu izteikusi.*

(K.Apškrūma)
Izsakām patiesu līdzjutību **Inesei Smirnovai un pārējiem piederīgajiem, TUVU CILVEKU** mūžības ceļā pavadot. Sieviešu kopas "Gaspaža" dalībnieces un vadītāja

*No atmiņām paliek tik starojums
maigs,
Tā kā liedagā saulrieta pēdas.
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.*

(B.Martuževa)
Mūsu klusa un patiesa līdzjutība **Agrim Veismanim, MĀTI** mūžībā pavadot. Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas kolektīvs

*Dusi saldi zemes klēpi,
Lai tev sapņi nepietrūkst.
Mijās rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs.*

(A.Straube)
Mūsu patiesa līdzjutība **sievai Marijai, bērniem, mazbērniem un pārējiem tuviniekiem**, viru, tēti, vectētiņu **JĀNI BUKŠU** mūžības ceļā pavadot. Rita un Oļegs

*Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers tev spēku dod.
Lai labā, apklususi sirds vēl ilgi
Teic padomu un ceļa maizi dod.*

(J.Silazars)
Visdziļākā līdzjutība **Vairim Bukšam ar ģimeni, TĒVU, VĪRU, VECTĒVU** mūžībā pavadot. Irgors Ivanovs ar ģimeni

*Tēt, tu arvien būsi šai pusē,
Tai gaismā, ko atstāji mums,
Kaut arī sirds tava klusē,
Mums paliek šīs mantojums.*

Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Veltu Supi**, pavadot **TĒTI** baltajā mūžības ceļā. Jogas grupiņa

*Mūžīgu mieru dod viņam, Kungs,
Un mūžīga gaisma lai atspīd
viņam!*

Vispatiesākā līdzjutība **sievai Marijai Bukšai un pārējiem tuviniekiem**, pavadot **JĀNI BUKŠU** dzimtās zemes smiltājā. Lai Dieva miers viņa darbigajām rokām! Zinaida, Lilija, Nikolajs

*Baltie bērzi, šalciet klusi,
Sveiciet tālos apvāršņus.
Tēva sirds ir aprimusi,
Čaklās rokas mierā dus.*

Kad pa balto mūžības ceļu devies **JĀNIS BUKŠS**, mūsu klusa, patiesa līdzjutība **sievai Marijai, bērnu Veltas un Vaira ģimenēm, visiem tuviniekiem**. Anna, Anita Silaciemā

*Dieviņ, iededz vakarzvaigzni,
Zemes bērns uz mājām iet.*

Izsakām visdziļāko līdzjutību **Bukšu ģimenei**, mīlo **TĒTI, VECTĒVU** pavadot Dieva valstībā. Aivara Mežala ģimene

*Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu...
Esam tev blakus, noliecām galvu
klusējot...*

Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.

Izsakām visdziļāko līdzjutību **Veltai Supei, TĒVU** mūžības ceļā pavadot. R.Melberga ar ģimeni

*Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

(Z.Vijupe)
Mūsu patiesa līdzjutība **Vairim Bukšam un piederīgajiem, TĒVU** mūžības ceļā pavadot. Klasesbiedri un audzinātāja Stacijas pamatskolā

*Tukša paliek māja, sēta,
Tukša tēva istabiņa.
Nav vairs tēva mīlo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa. (Latv.t.dz.)*

Klusa un patiesa līdzjutība **Vairim Bukšam ar ģimeni**, mīlo **TĒTI** pavadot Dieva valstībā. SIA "Auto Kruizis" kolektīvs

*Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpes mīt.*

Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjutība **Veltai ar ģimeni**, mīlo **TĒTI** mūžības ceļā pavadot. Lubānu ģimenes

*Apsnigušā kalnā aplūst tēva soļi,
Aukstā lāsē asara uz vaiga salst,
Bet nevar apsnigt padarītie darbi
Un mīlestību ziema nosaldēt.*

Mūsu klusa un patiesa līdzjutība **sievai un bērniem ar ģimenēm, JĀNI BUKŠU** mūžības ceļā pavadot. Jevģenijs, Ināra

*Viena balta sveces liesma
Dzīves tumsā spēku dod.
Dieva Vārda debess dziesma
Grūtai sirdij mieru rod.*

Esam kopā ar **Mariju, Vaira un Veltas ģimenēm**, viru, tēvu, vectēvu **JĀNI BUKŠU** mūžības ceļā pavadot. Ļubku ģimenes

Lidzjutības

*Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī,
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

(Z.Vijupe)
Izsakām visdziļāko līdzjutību **Veltai, TĒTI** mūžībā pavadot. Bijušie klasesbiedri Stacijas skolā

*Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers jums spēku rod,
Lai labā, apklususi sirds vēl ilgi
Teic padomus un ceļmaizi dod.*

(J.Silazars)
Mūsu līdzjutības vārdi **Vairim Bukšam un pārējiem tuviniekiem, TĒVU** mūžībā pavadot. Skabu ģimene Baltinavā

*Tu aizej prom pa balto ziemas ceļu
Uz Mūžību!*

*Un kādas mīlas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.
Skumstot un jūtot līdzī sāpēs, esam kopā ar **Mariju un viņas ģimeni, JĀNI BUKŠU*** pavadot mūžībā. Ansambļis "Vakarblāzma", L.Kravale, A.Gaile, A.Romka, V.Zeltkalne, I.Pugeja, L.Smuška, M.Laicāne

*Viss satīts nu kamolā ciešā,
Kur katrai dienai mezgls siets.
Tā pavedienu tinies no dienas dienā,
Līdz mūžības sliekšnis sniegts.*

(M.Jansone)
Izsakām dziļu līdzjutību **Veltai un Vairim ar ģimenēm, TĒVU** mūžības ceļā pavadot. Līga, Irgors

*Ak, mīla saule, pasniedz spožu
staru,
Pie kura pieķerties mazliet,
Kad māmuliņas sirds pa miglas taku
Uz kluso bezgalību iet.*

Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **dēliem Kasparu, Armandu un Eināru**, pārārgi zaudējot māmiņu **MARITU**. Raivis Logins ar ģimeni un Lidija

*... atmiņas nāk,
letrisas zvaigznēs un gaist,
Paliek vien pieskāriens
Bezgala maigs un tīrs – ierakstīts
debesis.*

(S.Upesleja)
Dalāmiēs Tavās bēdās, **Arvid**, un izsakām līdzjutību, mīlo **MARITU** mūžībā pavadot. Ināra, Ainārs

*Un viņa aiziet, gaiši vizēdama,
pa staru tieši iekšā debesis.
Tur, tajā gleznā, kur tik daudz krāsu,
nu arī viņa...*

(A.Anitina)
Šajā sāpju un atvadu brīdī esam līdzās. Izsakām patiesu līdzjutību **Arvidam Zaltsmanim**, guldot Zemes mātes klēpi mīlo **MARITU**. Darba kolēģi

*Laiks apstājas ar skarbu piesitienu,
Nav nākotnes, ir tikai vēju balss.
Un kādai mīlai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.*

(N.Dzirkale)
Kad pa sniegoto skuju taku mūžībā devusies **MARITA BOGDANE**, izsakām līdzjutību **Arvidam, Armandam, Eināram, Kasparam ar ģimeni**. Ainārs, Iveta, Ivars, Ilona, Aivis, Mārīte, Valdis, Velga, Andris

*Cik laba mūžība! Tā nevaicā, vai
mājās
Deg krāsni uguns, galdā – maize,
sviests.
Tā grib, lai dvēsele ar zvaigznēm
sarunājas,
Kad jau ir diezgan, sapņots, mīlēts,
ciests... (O.Zanders)*

Mūsu patiesa līdzjutība **tuviniekiem, no MARITAS BOGDANES** uz mūžu atvadoties. Eglaines pamatskolas kolektīvs

*Mēs paliekam klusi šai krastā,
Vēji klusi šalkojot mierina mūs.
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņā būs.*

Izsakām visdziļāko līdzjutību **Dzintrai, mūsu AINU DOBROVOĻSKU** mūžībā pavadot. Velta, Ilze, Jānis Morē

*Pierimst vēji, klusē domas,
Neskan mīlās māsas balss.
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgā vēl pēc tevis sauks. (E.Zālīte)*

Izsakām visdziļāko līdzjutību **Dzintrai un pārējiem tuviniekiem**, pavadot māsu **AINU** mūžībā. Anna, Jānis, Inta, Oļģerts

*Es aizeju un tomēr palieku
Debesīs, zemē, zvaigznēs, vējā,
saulē un savējo sirdīs...*

Mūsu klusa un patiesa līdzjutība **Dzidrai, Andrejam, Kristīnei un visiem tuviniekiem**, viru, tēti, vectētiņu **VALĒRIJU SNĒGOVU** mūžībā pavadot. Laicānu ģimene

*Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu;
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villaiņēm.*

Skumju brīdī esam kopā un izsakām visdziļāko līdzjutību **Agrim Veismanim un viņa tuviniekiem**, māmiņu mūžībā pavadot. Balvu Kultūras un atpūtas centra kolektīvs

*Tā ir māte – tik skaidra kā diena,
Mīlas gaismā pār mūžiem kas kvēl.
Tā ir māte, kas katram ir viena,
Kuru zaudējot isti kļūst žēl. (A.Balodis)*

Izsakām dziļu līdzjutību **Agrim Veismanim, MĀMIŅU** mūžībā pavadot. Lai vienmēr jūtāt viņas klātbūtni savā sirdī. Deju kopa "Rika"

Dažādi

Dziļurbumu un spīču ierīkošana. Tālr. 29142220.

Bistamo koku zāģēšana. Tālr. 27657827.

Pārvietojamais gateris. Tālr. 26161501.

Kapu pieminekļu izgatavošana, apmales, granīta plāksnītes, darbi kapos – labiekārtošana. No kapu pieminekļa skices izstrādes līdz gatavam projektam kapos. Draudzīgas cenas. Pasūtīt pieminekli nākamajam gadam līdz 31.12.2023. – saņem atlaidi, kā arī bezmaksas uzstādīšanu. Zvaniet un visu sarunāsim.
Tālr. 26434534, 28066055.

Vaduguns
Indekss 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKĪNU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934;
IZINKOVSKA - T. 28319682; A.SOCKA - T. 29378903;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE – S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS
Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28